DETEKTIV NEMOGUĆEG

MARTI MISTERIJA

BROJ 76

ZAGONETKA ZVANA DŽASPER

BRAČNI PAR FRENK I EN DŽONS OBRATIO SE MARTIJU MISTERIJI S MOLBOM DA PRONAĐE NJIHOVOG USVOJENOG SINČIĆA DŽASPERA KOGA SU, PREMA SVEMU SUDEĆI, OTELI LJUDI ŠTO SU SE LAŽNO PREDSTAVILI KAO DEČAKOVI PRAVI RODITELJI. MOGUĆE JE DA DŽASPEROV NESTANAK IMA VEZE SA EKSPERIMENTIMA KOJE JE NEKOLIKO GODINA RANIJE OBAVLJAO IZVESNI DOKTOR FIBS...

TEKST: CASTELLI • CRTEŽ: CHIAROLLA

...TAJNA EDVINA DRUDA. REČ JE O TEKSTU ČIJI SU JUNACI IZUZETNO ZAGONETNE LIČNOSTI.
" EDVIN DRUD JE INŽENJER KOJI JE GODINAMA VEREN SA DEVOJKOM PO IMENU ROZA BAD."
" UBRZO POŠTO SU STUPILI U BRAK, DVOJE MLADIH SU SHVATILI DA NISU ZALJUBLJENI JEDNO U DRUGO, PA SU ODLUČILI DA OSTANU SAMO DOBRI PRIJATELJI."
" TADA SE NA SCENI POJAVLJUJE GLAVNI JUNAK DŽON DŽASPER, EDVINOV STRIC I TUTOR, ČOVEK KOJI POTAJNO VOLI ROZU."

MEĐUTIM, DEVOJKA MU NIJE UZVRAĆALA OSEĆANJA JER JOJ JE DŽASPER ULIVAO STRAH.
" DŽASPER JE BIO OKORELI NARKOMAN..."
"...I DANE JE PROVODIO U ZADIMLJENIM PUŠIONICAMA OPIJUMA."
"ROZA SE U MEĐUVREMENU ZALJUBILA U IZVESNOG NEVILA LANDLESA."
MLADIĆ JE ZBOG LJUBOMORE OMRZNUO EDVINA DRUDA. JEDNOGA DANA OBOJICA SU NESTALI.

VIDEO SAM IH, ROZA... VIDEO SAM IH PORED REKE!
KOGA STE VIDELI, MISTER DŽASPERE? KOGA?
NEVILA I EDVINA. SVAĐALI SU SE...
„KOLIKO SAM MOGAO DA ZAKLJUČIM, NEVIL SE STRAŠNO RAZLJUTIO...“
HTEO SAM DA IM SE PRIBLIŽIM NE BIH LI ČUO O ČEMU RAZGOVARAJU, ALI PLAŠIO SAM SE DA ĆE ME PRIMETITI.
EDVIN JE ZAGONETNO NESTAO, A NEVIL NASTOJI DA SE POJAVLJUJE ŠTO JE REĐE MOGUĆE.
NE MISLITE, VALJDA...

NIŠTA JA NE MISLIM. SUTRA ĆEMO PREGLEDATI OBALU.
TAKO JE OTPOČELA BRIŽLJIVA POTRAGA. UBRZO SU...
„...PRONAŠLI EDVINOVU KRAVATU I SAT.“
„NEVIL JE SMESTA OSUMNJIČEN ZA UBISTVO TOBOŽNJEG SUPARNIKA...“
...A DŽASPER JE TVRDIO DA RASPOLAŽE POUZDANIM DOKAZIMA NA OSNOVU KOJIH BI LANDLES BIO OSUĐEN NA SMRT VEŠANJEM.

„U MEĐUVREMENU U GRAD JE STIGAO TAJANSTVENI STRANAC SEDE KOSE, OČIGLEDNO PRERUŠEN. ZVAO SE DIČER."
„SATIMA JE SEDEO NA PRAGU ROZINE KUĆE I PRISLUŠKIVAO NJENE RAZGOVORE SA DŽASPEROM."
„SVAKI PUT KADA JE ROZA IZGOVORILA DŽASPEROVO IME, ČOVEK BI KREDOM NA ZEMLJI ISCRTAO NEKAKAV ZNAK..."
NA TOM MESTU SE ROMAN ZAVRŠAVA. DIKENS JE UMRO PRE NEGO ŠTO GA JE ZAVRŠIO.

PRVA SVESKA - U ONO VREME POPULARNI ROMANI SU IZDAVANI POD TAKVOM OZNAKOM - IPAK JE PUŠTENA U PRODAJU I IMALA JE VELIKOG USPEHA.
ODMAH JE OTVORENA DISKUSIJA, PA JE NASTAO SLUČAJ „MISTERIJE U MISTERIJI". DIKENS JE UMRO ODNEVŠI TAJNU U GROB. KO JE UBIO DRUDA, UKOLIKO JE ZAISTA UBIJEN?
MNOGI AUTORI SU POKUŠALI DA DOVRŠE DELO. 1870. OBJAVLJENA SU ČAK ČETIRI RAZLIČITA ZAVRŠETKA.
„PREMA JEDNOJ VERZIJI, VRLO NAIVNOJ, DUH EDVINA DRUDA ISPRIČAO JE DŽASPERU ŠTA SE TAČNO DOGODILO."
PETI ZAVRŠETAK SU NEKI ČAK PRIPISIVALI DIKENSU. TOBOŽE, PO NJEGOVOM DIKTATU NAPISAO GA JE MEDIJUM U STANJU TRANSA.

POSLEDNJA VARIJANTA, MEĐUTIM, DELO JE VAŠEG USVOJENIKA.
VERUJTE DA POJMA NISMO IMALI O EDVINU DRUDU, A JOŠ MANJE O DŽASPERU.
UOPŠTE NE SUMNJAM U TO. DANAS JE VRLO TEŠKO DOĆI DO TE DIKENSOVE KNJIGE.
ALI, STIL... TEKST KAO DA JE NAPISAO VELIKI KNJIŽEVNIK GLAVOM I BRADOM.
HMM...
ČAK JE I NAČIN REŠENJA ZAGONETKE VERODOSTOJAN... ZA ONO VREME GENIJALAN, A ZA DANAŠNJE ČITAOCE SASVIM PRIRODAN.

DIKENS... ILI VAŠ SIN... NAVODI ČITAOCA NA LAŽNI TRAG USMERAVAJUĆI NJEGOVE SUMNJE PREMA DŽONU DŽASPERU, PUŠAČU OPIJUMA.
ON JE, NAVODNO, UBIO EDVINA DA BI SVALIO KRIVICU NA NEVILA I TAKO SE REŠIO OBOJICE SUPARNIKA.
NARAVNO, TAKAV BI RASPLET BIO SUVIŠE BANALAN. STOGA SE OTKRIVA DA JE ROZA BAD BOGATA NASLEDNICA, A DŽON DŽASPER, U STVARI, NJEN TUTOR, A NE STARATELJ EDVINA DRUDA...
...JEDNOSTAVNO ZATO ŠTO EDVIN DRUD NIKADA NIJE POSTOJAO. RADILO SE O IZMIŠLJENOJ LIČNOSTI, TVOREVINI ROZINOG BOLESNOG UMA.
DEVOJKA JE BILA UVERENA DA IMA UDVARAČA SA TIM IMENOM. SVE POČETNE SCENE IZ ROMANA JEDNOSTAVNO SU PLOD NJENE MAŠTE.
ŠTA JE DOVELO ROZU DO STANJA LUDILA? U ONO VREME PSIHOANALIZA NIJE POSTOJALA, A DIKENS SIGURNO NIJE POMIŠLJAO NA SHIZOFRENIJU...

...VEĆ NA NEŠTO ZNATNO REALNIJE. PRI KRAJU ROMANA DŽON DŽASPER PRIČA KAKO JE OTKRIO DA JE DEVOJKA BILA ŽRTVA ZAVERE.
„ROZA MI JE POVERILA KAKO SE ZAVRŠILA NJENA LJUBAVNA IDILA SA EDVINOM DRUDOM - KAŽE DŽON DŽASPER - ŠTO JE MOŽDA ZNAK DA ĆE NAPOKON OZDRAVITI."
„MESECIMA SAM POKUŠAVAO DA PRED DRUGIMA SAKRIJEM NJENU STRAŠNU BOLEST. ČAK SAM SE PRETVARAO DA POZNAJEM EDVINA. UNAJMIO SAM JEDNOG NEZAPOSLENOG GLUMCA DA U ODREĐENIM PRILIKAMA GLUMI NJEGOVU ULOGU. NIKAKO NISAM ŽELEO DA SE DOZNA ZA ROZINO LUDILO."
„TE VEČERI SAM OTIŠAO U DEVOJČINU SOBU DA VIDIM DA LI JE ZASPALA."
„ČIM SAM OTVORIO VRATA, OSETIO SAM KARAKTERISTIČAN MIRIS, ISTI ONAJ KOJI JE DOPIRAO IZ PRLJAVIH PUŠIONICA DUŽ REKE... MIRIS OPIJUMA!"

„POJURIO SAM PREMA PROZORU I SPAZIO CEV KOJA JE BILA PROVUČENA KROZ ODŠKRINUTA PROZORSKA KRILA."
„POGLEDAVŠI NAPOLJE, SPAZIO SAM NEKU PRILIKU KAKO SE TRČEĆIM KORAKOM UDALJAVA OD KUĆE."
„ROZA JE BILA DROGIRANA KO ZNA KOLIKO PUTA JE OTROV BIO UBAČEN U NJENU SOBU POLAKO JE ONESPOSOBLJAVAJUĆI DA RAZLOŽNO MISLI."
„OČIGLEDNO JE DA JE POSTOJALA ZAVERA PROTIV NJE. ALI, KO SE IZA SVEGA KRIJE? I ZAŠTO BI IKO ŽELEO DA DEVOJKA IZGUBI RAZUM?"
DŽON DŽASPER DALJE KAŽE KAKO SU, SREĆOM, NJENE HALUCINACIJE BILE BEZOPASNE. SAMO JE ZAMIŠLJALA ČOVEKA KOJI NE EGZISTIRA.

ALI, TO JE MOGLO DA DOVEDE I DO TEŽEG STANJA. REŠEN DA ISPITA STVAR, DŽASPER JE REDOVNO POSEĆIVAO PUŠIONICE OPIJUMA.
„BIO JE ČVRSTO UBEĐEN DA ĆE TAMO NAĆI TVORCA SATANSKOG PLANA. PAŽLJIVO JE ANALIZIRAO JEDNOG PO JEDNOG GOSTA."
„IZMEĐU OSTALIH, PRIMETIO JE IZVESNOG MLADIĆA DOSTA POROČNOG IZGLEDA KOJI JE ČESTO NAVRAĆAO I NEŠTO SE DOŠAPTAVAO SA STARIM KINEZOM, VLASNIKOM PUŠIONICE."
„S VREMENA NA VREME NEŠTO BI KUPOVAO... VEROVATNO **OPIJUM.** JEDNE VEČERI DŽON DŽASPER GA JE SLEDIO..."
„...ALI JE MLADIĆ USPEO DA UMAKNE."

„MOŽETE ZAMISLITI KOLIKO SE IZNENADIO KADA GA JE VIDEO SA ROZOM KOJA JE U NJEGA BILA ZALJUBLJENA."
DŽASPER JE ZAHTEVAO DA PORAZGOVARAJU, PA SU SE SASTALI PORED REKE.
„MEĐUTIM, NEVIL LANDLES GA JE ISMEJAO."
MOŽETE LI DOKAZATI DA SAM **DROGIRAO** ROZU? ČAK I DA VAM TO POĐE ZA RUKOM, MORAĆETE JAVNO PRIZNATI DA JE DEVOJKA UMNO POREMEĆENA.
OŽENIĆU SE NJOME I DOBITI NJENO BOGATSTVO, A VI SE NEĆETE MOĆI SUPROTSTAVITI JER BISTE, U TOM SLUČAJU, MORALI DA ISPRIČATE ISTINU. VEZANE SU VAM RUKE, DŽASPERE.
„U JEDNOM TRENUTKU SAM POMISLIO DA ĆU GA UBITI – PRIČA DŽON DŽASPER – ALI TO NE BI BILA PRIKLADNA KAZNA."

„I TAKO, ISKORISTIVŠI „NESTANAK" EDVINA DRUDA - ŠTO NIJE BILO TEŠKO TVRDITI S OBZIROM NA TO DA EDVIN NIKADA NIJE POSTOJAO - IZMISLIO JE SVAĐU NA OBALI REKE.
NEVIL JE UBRZO UHAPŠEN. UKOLIKO OTKRIJE DA EDVIN NE POSTOJI, MORAĆE PRIZNATI DA JE DROGIRAO ROZU, A AKO BUDE ĆUTAO, IZLOŽIĆE SE OPASNOSTI DA GA POGUBE.
JEDINO REŠENJE JE BILO POBEĆI ŠTO DALJE OD ROZE... UPRAVO ONO ŠTO JE DŽASPER ŽELEO. ALI, NEVIL JE BIO UPORAN.
TAKO JE ISKOMPLIKOVAO SITUACIJU DA JE IZGLEDALO DA JE KRIVAC, ZAPRAVO, DŽON DŽASPER. ČAK JE I ROZA BILA U TO UBEĐENA.
KAO U SVIM ROMANIMA U NASTAVCIMA, TADA JE NA SCENU STUPILA LIČNOST NA KOJU SMO SVI ZABORAVILI. DIČER, STRANAC PRERUŠEN U STARCA...
...KOJI JE, U STVARI, BIO GLUMAC ŠTO JE IGRAO ULOGU EDVINA DRUDA I U MEĐUVREMENU SE ZALJUBIO U ROZU.

DIČER JE ČUO ZA „ZLOČIN", ALI NIJE BIO U STANJU DA SHVATI KAKO JE MOGUĆE DA NESTANE IZMIŠLJENA LIČNOST. PRERUŠEN, POČEO JE DA ISTRAŽUJE I NA KRAJU OTKRIO ISTINU.
VEĆ SMO BLIZU ZAVRŠETKA. DOBRI DŽASPER ĆE BITI OSUĐEN, A PODLI NEVIL ĆE OSTVARITI SVOJ PAKLENI PLAN. MEĐUTIM...
„...IZNENADA SE POJAVLJUJE EDVIN DRUD. NARAVNO, RADI SE O DIČERU, ALI SVI VERUJU DA JE ON PRAVI EDVIN."
LLY
OND STRE
ISPRIČAO JE KAKO JE NEVIL BIO UBEĐEN DA GA JE UBIO POŠTO GA JE GURNUO U REKU. SPASAO SE, ALI JE IZVESNO VREME PATIO OD AMNEZIJE. ISKAZ JE OMOGUĆIO DA DŽON DŽASPER BUDE OSLOBOĐEN.
„NEVIL JE POKUŠAO DA IZNESE SVOJU VERZIJU DOGAĐAJA, MEĐUTIM, NISU MU POVEROVALI. PREOSTALO MU JE JEDINO DA SAM SEBI PRESUDI... OBESIO SE O HRAST."

„DIČER JE SVE PRIZNAO ZBUNJENOJ ROŽI KOJA JE VEĆ BILA GOTOVO OZDRAVILA, A VRATILO JOJ SE I PAMĆENJE. RODILA SE LJUBAV I EDVIN DRUD JE POSTAO STVARNOST."
NEMA SUMNJE, PRIČA JE POMALO KOMPLIKOVANA ALI SAVRŠENO U STILU ONOG VREMENA. HM...
PRAVO DA VAM KAŽEM, NE ZNAM ŠTA DA MISLIM. UKOLIKO SE NE RADI O NESLANOJ ŠALI, JEDNOSTAVNO NE SHVATAM ZAŠTO...
MORAM PRIZNATI DA NE VERUJEM DA JE DŽASPER TO NAPISAO „SLUČAJNO". MALOBROJNI SU LJUDI KOJI BI BILI U STANJU DA NAČINE TAKO SAVRŠENU IMITACIJU.
NIJE U PITANJU ŠALA! DŽASPER JE DRUGAČIJI, REKLA SAM VAM!
ALI, NAJVAŽNIJE JE DA GA VOLIMO I DA SADA...

POTRAŽIĆETE GA, ZAR NE, PROFESORE MISTERIJA? PRONAĆI ĆETE GA?
HM...
ALI, KAKO? NISAM POLICAJAC... SVE PUTEVE KOJIMA BIH MOGAO POĆI VI STE VEĆ ISPITALI, PA...
ZAISTA ŽELIM DA VAM POMOGNEM, ALI NEMAM POJMA ODAKLE DA POČNEM.
SAMO TRENUTAK!
VEĆ SAM RANIJE KAZALA DA SAM SAČUVALA JEDNU USPOMENU NA DŽASPERA. NISMO NIŠTA RAZUMELI...
...I NIKOME TO NISMO POKAZALI. ALI, MOŽDA ĆETE VI SHVATITI.
IZGLEDA POPUT ŠKRABOTINE, MEĐUTIM MORA DA IMA NEKO ZNAČENJE, JER JE SVE ŠTO JE DŽASPER RADIO IMALO ZNAČENJE.

home
"HOME"... ODNOSNO KUĆA. A ISPOD SE NALAZI NEŠTO NALIK NA DIJAGRAM.
DA, ZNATE, S VREMENA NA VREME SMO PITALI DŽASPERA DA LI SE SEĆA ODAKLE JE DOŠAO. ČINILI SMO TO VRLO OBAZRIVO, A POMALO I SA STRAHOM, GOTOVO PRIŽELJKUJUĆI DA SE NIKADA NE SETI.
I ZAISTA SE NIJE SEĆAO. ALI, JEDNOG DANA, NAKON NAŠEG PITANJA, DELOVAO JE ZAMIŠLJENIJE NEGO OBIČNO. ZATIM JE NA BRZINU NAŠARAO OVO ŠTO SAM VAM POKAZALA.
REKAO JE: "ODAVDE". PITALI SMO GA ŠTA PREDSTAVLJA TAJ CRTEŽ, MEĐUTIM NIJE UMEO DA ODGOVORI. IZGLEDAO JE ZBUNJEN, ODSUTAN... ČAK I LJUT.
ODLUČILI SMO DA MU VIŠE NE POSTAVLJAMO TAKVA PITANJA. CRTEŽ NISAM BACILA, NI SAMA NE ZNAM ZAŠTO. PROFESORE MISTERIJA, PAŽLJIVO GA PREGLEDAJTE, MOLIM VAS! AKO PRONAĐETE NEKI ZNAK... BILO ŠTA ŠTO BI VAS MOGLO ODVESTI DO DŽASPERA... OBEĆAJTE DA ĆETE DATI SVE OD SEBE!

HMM...
DOBRO.
ALI, NIŠTA NE MOGU GARANTOVATI. BIĆEMO U VEZI.
MNOGO VAM HVALA. EVO, UZMITE... TO JE NAŠA UŠTEĐEVINA.
NE SADA!
O NOVCU ĆEMO RAZGOVARATI KADA OBAVIM POSAO. NARAVNO, UKOLIKO SE TO UOPŠTE DESI.

U MEĐU-VREMENU...
TAKO JE VEĆ BOLJE, MALI MOJ... MNOGO BOLJE!
SVE JE U REDU... PONOVO SI KOD KUĆE.
ZA NEKOLIKO DANA ĆEŠ SE SASVIM OPO-RAVITI, PA ĆEMO MO-ĆI DA KRENEMO IZ POČETKA...
...DA NASTAVI-MO ODANDE GDE SMO BILI STALI. A SA-DA...
...SPAVAJ! SPAVAJ!

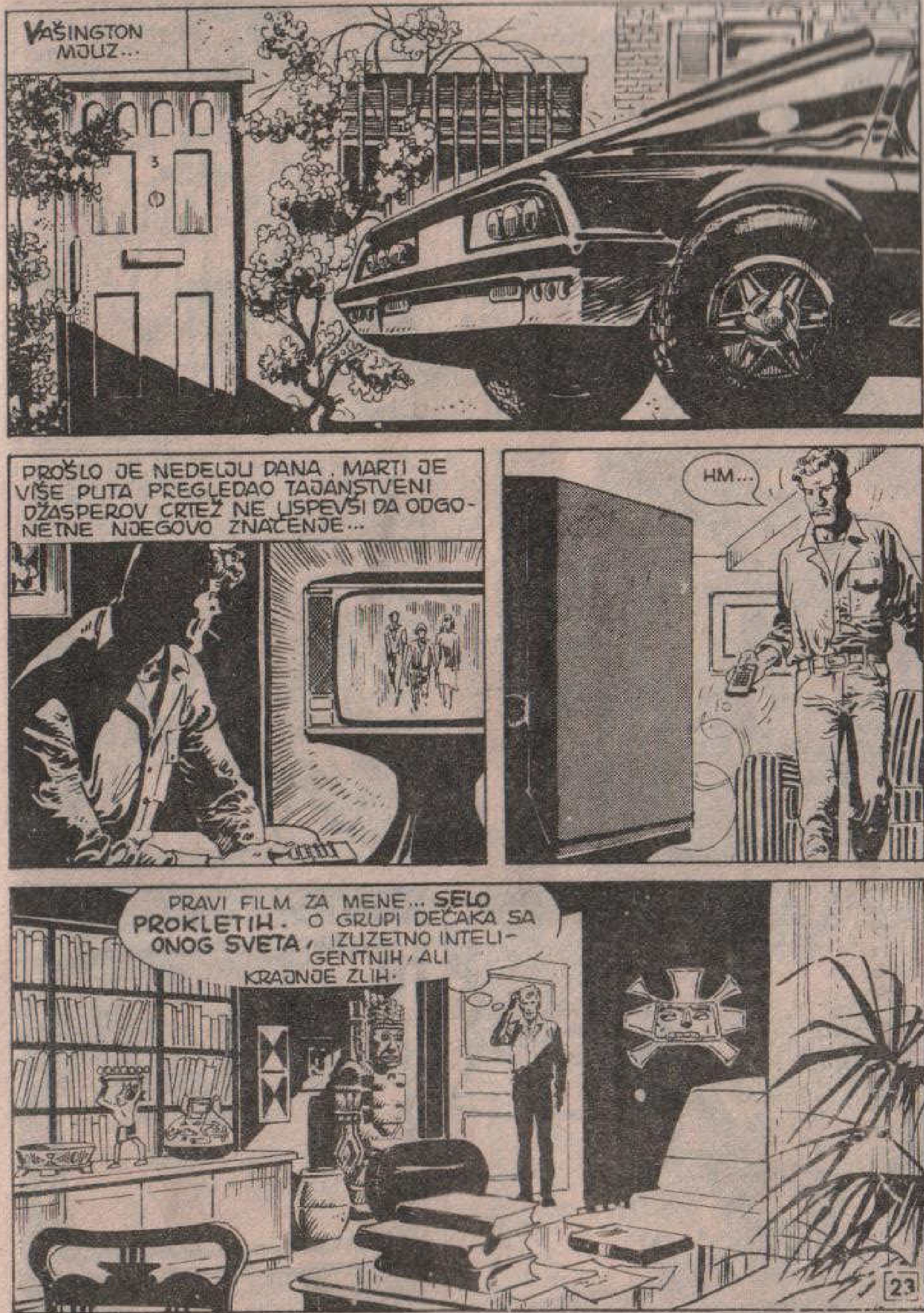
VAŠINGTON MJUZ...
PROŠLO JE NEDELJU DANA. MARTI JE VIŠE PUTA PREGLEDAO TAJANSTVENI DŽASPEROV CRTEŽ NE USPEVŠI DA ODGO-NETNE NJEGOVO ZNAČENJE...
HM...
PRAVI FILM ZA MENE... SELO PROKLETIH. O GRUPI DEČAKA SA ONOG SVETA, IZUZETNO INTELI-GENTNIH, ALI KRAJNJE ZLIH.

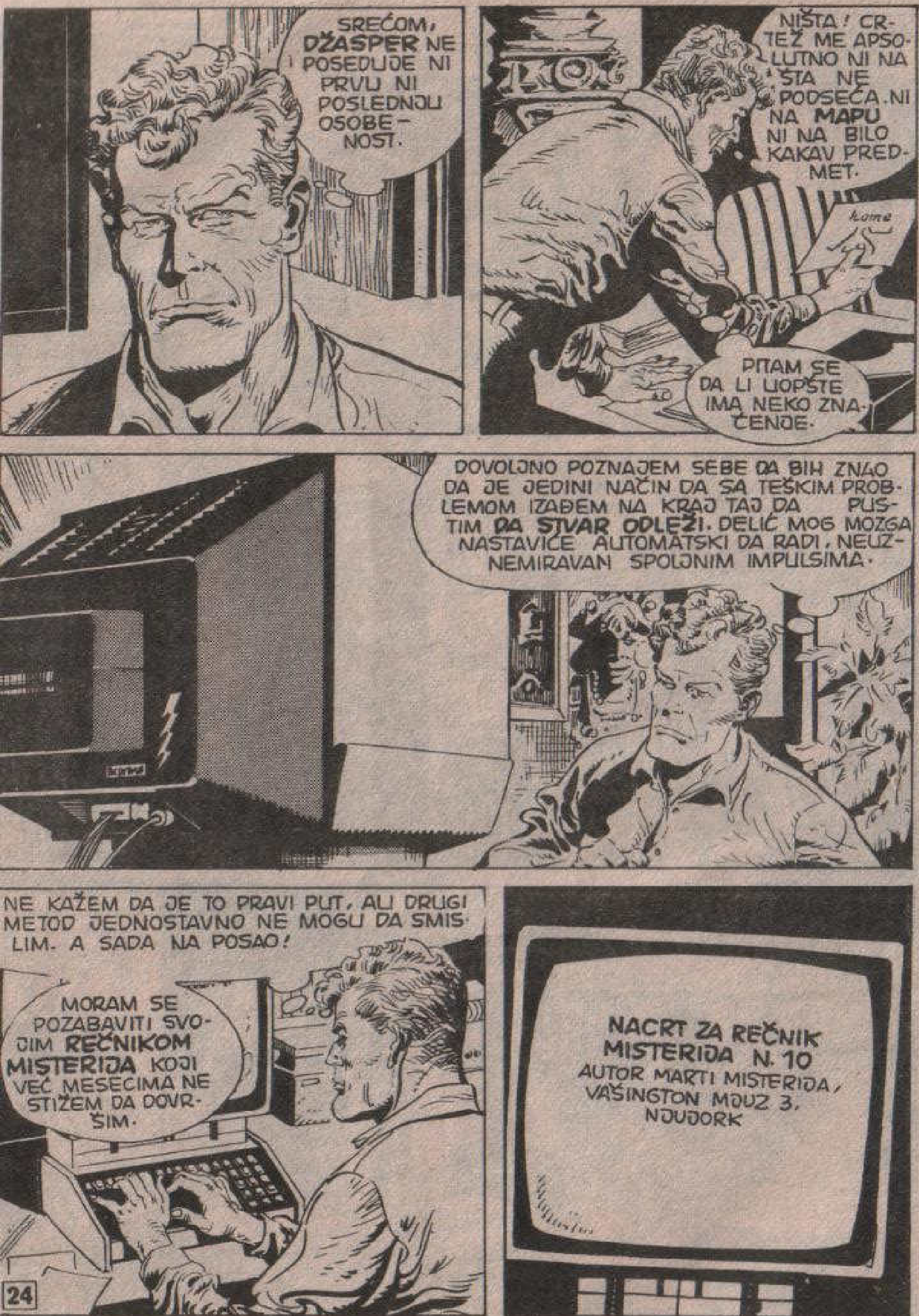
SREĆOM, DŽASPER NE POSEDUJE NI PRVU NI POSLEDNJU OSOBENOST.
NIŠTA! CRTEŽ ME APSOLUTNO NI NA ŠTA NE PODSEĆA, NI NA MAPU NI NA BILO KAKAV PREDMET.
PITAM SE DA LI UOPŠTE IMA NEKO ZNAČENJE.
DOVOLJNO POZNAJEM SEBE DA BIH ZNAO DA JE JEDINI NAČIN DA SA TEŠKIM PROBLEMOM IZAĐEM NA KRAJ TAJ DA PUSTIM DA STVAR ODLEŽI. DELIĆ MOG MOZGA NASTAVIĆE AUTOMATSKI DA RADI, NEUZNEMIRAVAN SPOLJNIM IMPULSIMA.
NE KAŽEM DA JE TO PRAVI PUT, ALI DRUGI METOD JEDNOSTAVNO NE MOGU DA SMISLIM. A SADA NA POSAO!
MORAM SE POZABAVITI SVOJIM REČNIKOM MISTERIJA KOJI VEĆ MESECIMA NE STIŽEM DA DOVRŠIM.
NACRT ZA REČNIK MISTERIJA N. 10
AUTOR MARTI MISTERIJA, VAŠINGTON MJUZ 3. NJUJORK

REČNIK REALIZOVAN UOBIČAJENIM STILOM BAVIĆE SE, IZMEĐU OSTALOG, JEZICIMA KOJI JOŠ NISU DEŠIFROVANI, KAO ŠTO SU, NA PRIMER, „RONGO-RONGO”, NAREČJE STANOVNIKA USKRŠNJEG OSTRVA.
HMM... NE, NIJE DOBRO.
OVAKO JE LOGIČNIJE: „PRVI DEO REČNIKA BIĆE POSVEĆEN DEŠIFROVANJU STARIH AZBUKA I TUMAČENJU METODA KOJE SU PRIMENJIVALI ŠAMPOLION, VENTRIS I OSTALI NAUČNICI.”
„DRUGI DEO ĆE OBUHVATITI IZGUBLJENE JEZIKE, ODNOSNO ONE KOJI JOŠ NISU DEŠIFROVANI, KAO RONGO RONGO SA USKRŠNJEG OSTRVA ILI TAJANSTVENE NATPISE NA KRITU.”
„TREĆI DEO BI SE MOGAO BAVITI KRIPTOGRAFIJAMA, OD ANTIKE DO SAVREMENIH KOMPJUTERSKIH JEZIKA”
„PETI DEO ĆE SADRŽATI NEKE JOŠ NERAZREŠENE ŠIFRE... NA PRIMER, TAJANSTVENE REČENICE KOJE JE BEJKON UVRSTIO U SVOJA DELA.”
DA, OVAKO JE MNOGO LOGIČNIJE I POVEZANIJE.

ZABORAVLJENI JEZICI...
SKICU SAM STALNO TUMAČIO KAO CRTEŽ. A ŠTA AKO JE U PITANJU NEKI OBLIK AZBUKE?
home
HMM...
HALO? OVDE MARTI MISTERIJA.

PROFESORE MISTERIJA! IMA LI NEŠTO NOVO?
BOJIM SE DA NEMA. ALI, TREBALO BI DA VAM POSTAVIM NEKOLIKO PITANJA.
HTEO BIH DA ZNAM O ČEMU STE RAZGOVARALI NEPOSREDNO PRE NEGO ŠTO JE DŽASPER NACRTAO DIJAGRAM. DA LI STE GLEDALI TELEVIZIJSKI PROGRAM, DA LI JE DŽASPER ČITAO KNJIGU? SVAKI DETALJ MOŽE BITI OD KORISTI.
DOPUSTITE DA RAZMISLIMO NEKOLIKO MINUTA, PROFESORE MISTERIJA.
POKUŠAĆEMO DA ZAJEDNIČKI REKONSTRUIŠEMO DOGAĐAJE. POZVAĆEMO VAS ŠTO PRE BUDEMO MOGLI.

ZA TO VREME...
JE LI TI SADA BOLJE? POČINJEŠ LI DA SE SEĆAŠ?
NE BRINI... NIKO NAS VIŠE NEĆE UZNEMIRAVATI... NIKO!
ŠTA SI TO NAPISAO? SMEM LI DA POGLEDAM?
home
28

NE RAZUMEM. IMA TOLIKO STVARI KOJE ČINIŠ, A KOJE NIKAKO NE MOGU DA SHVATIM.
UOSTALOM, NIKO TO NE BI BIO U STANJU, ZAR NE?
MOŽDA SAMO JEDAN ČOVEK... MARTI MISTERIJA.
MARTI MISTERIJA? ARHEOLOG KOJI SE BAVI NEOBJAŠNJIVIM ZAGONETKAMA? A ZAŠTO BI BAŠ ON TREBALO DA RAZUME?
JA...
JA... JEDNOSTAVNO ZNAM...
29

NJUJORK...
EMISIJA O NAPOLEONU? HMM... SIGURNI STE DA NIJE GLEDAO NIŠTA DRUGO?
APSOLUTNO. TE VEČERI JE PROGRAM BIO PRILIČNO DOSADAN... IZUZEV ONOG DOKUMENTARCA.
SEĆATE LI SE, MOŽDA, TAČNOG DATUMA?
NA ŽALOST, NE. ZNATE, OTAD JE PROŠLO NEKOLIKO MESECI. MOŽEMO POGLEDATI U NOVINAMA...
PREPUSTITE TO MENI. DO VIĐENJA, MADAM DŽONS.
KLIK
NAPOLEON... ZA TRENUTAK SAM SE PONADAO DA ĆE SE RADITI O EMISIJI O STARIM JEZICIMA.

IZGLEDA DA DEČAK MNOGO ŠTA ZNA, ALI SAMO INSTINKTIVNO. DA JE GLEDAO FILM O NEDEŠIFROVANIM AZBUKAMA, MOŽDA BI POKUŠAO DA IH OPONAŠA, ZABAVE RADI.
ČINI SE DA SAM ODABRAO POGREŠAN PUT. ILI SU U PITANJU HIJEROGLIFI ILI MAPA KRIVUDAVIH PUTEVA KAKVIH IMA NA STOTINE.
¡PAK...
HALO, TV PROGRAM?
MOGU LI DA DOBIJEM FREDA BOSVELA? DA, NJEGOV POZNANIK... ZOVEM SE MARTI MISTERIJA.

SAT KASNIJE NA RASKRSNICI 55. ULICE I AMERIČKE AVENIJE...
Chemical Bank
W 55 th
abc TV
IMATE SREĆE ŠTO SMO TU EMISIJU PRIKAZALI UPRAVO MI SA ABC. NE VERUJEM DA BI CBS PRISTALA DA POMOGNE KONKURENTIMA.
KO ZNA! VEROVATNO BIH IM USTUPIO SVOJ PROGRAM DA IH ODOBROVOLJIM, A MOŽDA BI MI I VIŠE PLATILI.
HA-HA-HA!
DOBRO... POČINJE...
NAPOLEON
MORAM PRIZNATI, DA NIJE DOŽIVEO OSOBITI USPEH. NAŠI GLEDAOCI VIŠE VOLE BALET I SAPUNSKE OPERE.

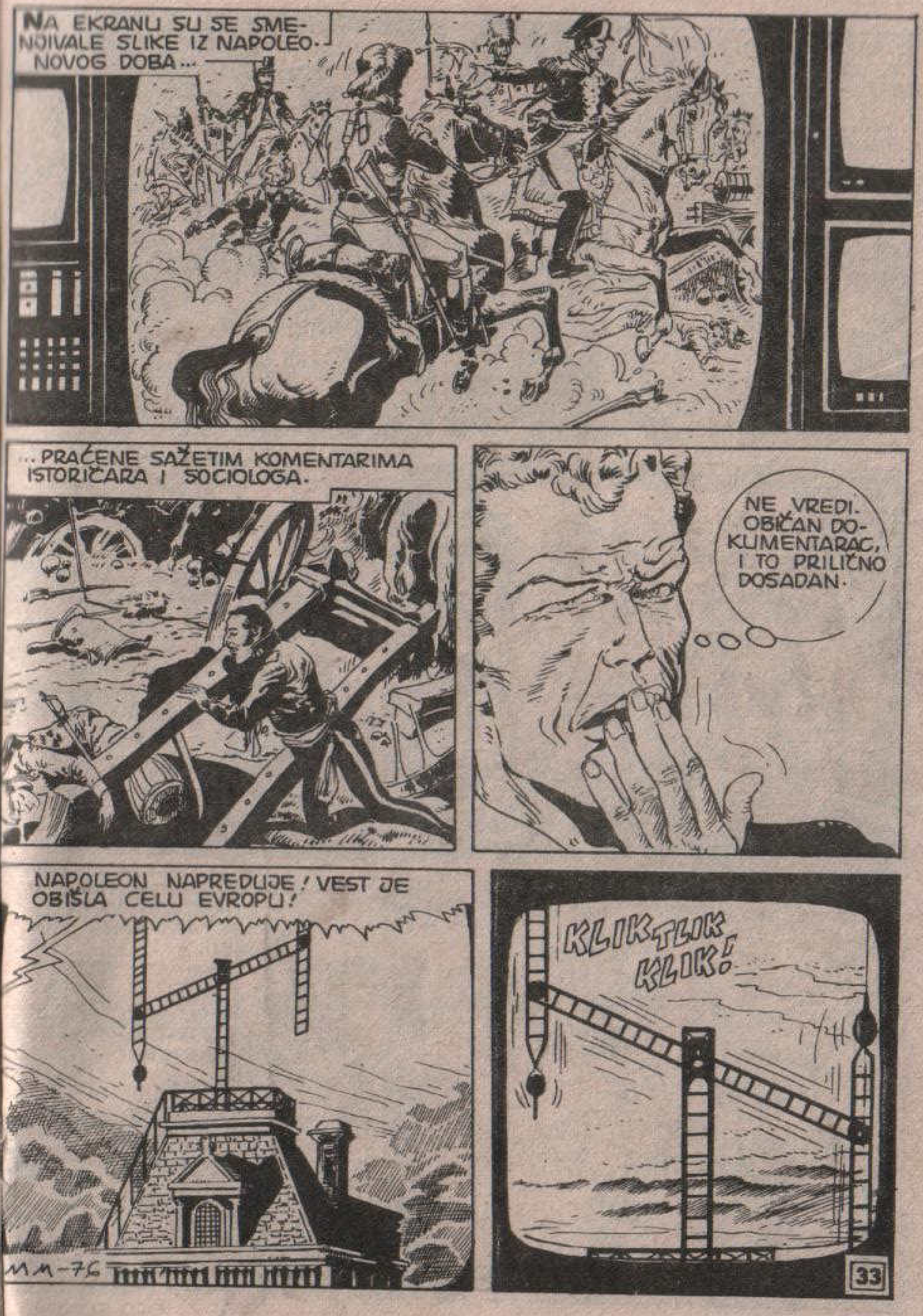
NA EKRANU SU SE SMENJIVALE SLIKE IZ NAPOLEONOVOG DOBA...
...PRAĆENE SAŽETIM KOMENTARIMA ISTORIČARA I SOCIOLOGA.
NE VREDI. OBIČAN DOKUMENTARAC, I TO PRILIČNO DOSADAN.
NAPOLEON NAPREDUJE! VEST JE OBIŠLA CELU EVROPU!
MM-76
KLIK TLIK KLIK!

MREŽA „MEHANIČKIH SEMAFORA" KOJE JE IMPERATOR POSTAVIO DUŽ LINIJE FRONTA MUNJEVITO JE PRENOSILA INFORMACIJE O KRETANJU FRANCUSKIH TRUPA.
KLIK
VRRR
ALI...
STO MU GROMOVA! DAKLE, NA NEKI NAČIN JE IPAK REČ O ŠIFROVANIM PORUKAMA, TO JEST O JEZIKU „MEHANIČKIH SEMAFORA"...
...ODNOSNO PRIMITIVNOM OBLIKU BEŽIČNE TELEGRAFIJE! MREŽA JE BILA POSTAVLJENA POD NAROČITIM UGLOM.

POLOŽAJ PREDAJNIKA REGISTROVALE SU KULE RASPOREĐENE NA ODSTOJANJU OD NEKOLIKO KILOMETARA, KOJE SU PRENOSILE PORUKE NA DALJINU.
TAKO JE, OD KULE DO KULE, VEST BRZO PREVALJIVALA OGROMNA RASTOJANJA.
AKO SE DOBRO SEĆAM, POSTOJALE SU ŠIFRE... NAIME, SVAKI PREDAJNIK BIO JE OBELEŽEN JEDNIM SLOVOM AZBUKE.
KOD KUĆE MORA DA IMAM KNJIGU KOJA GOVORI O TAJNIM JEZICIMA.
JESTE LI ZADOVOLJNI, MISTERIJA?
VIŠE NEGO ZADOVOLJAN.
IDEM SMESTA U CBS DA IM PONUDIM „MISTERIJINE MISTERIJE"... POSTO STE MI SAMI TO PREDLOŽILI.

NEŠTO KASNIJE...
NAŠAO SAM...
STRANICA IZ KNJIGE TAJNI JEZIK DŽULIJANA A. BILEVICA.
ZNACI SU ISPREKIDANI... VRLO SLIČNI ONIMA KOJE JE ISPISAO DŽASPER.

DA VIDIMO... OVO BI MOGLO DA BUDE P... A OVO G...
ŠTO MU GROMOVA! ČINI MI SE DA SAM BLIZU!
home
TO JE Y... A TO B...
home
FIBS!
FIBSOVA KUĆA! MISLIM DA SAM VEĆ ČUO TO IME...
FIBS... ZNAM DA JE U VEZI SA UNIVERZITETOM.

NARAVNO, MARTI... KOD NAS SI ČUO ZA NJEGA. VINSENT FIBS JE RADIO NA MITU PRE NEGO ŠTO SI TI DOŠAO.
BIO JE VEOMA ČUDAN... NEKA VRSTA NAUČNIKA ZALJUBLJENOG U FILMOVE STRAVE I UŽASA. ZVALI SMO GA „NEPODNOŠLJIVI DOKTOR FIBS."
„BAVIO SE NEOBIČNIM EKSPERIMENTIMA NA ŽIVOTINJAMA. TERAO JE MAČKE DA SE PONAŠAJU KAO PSI I OBRNUTO."
SVE JE BILO U REDU DOK JEDNOG DANA NIJE IZVEO POKUS SA JEDNIM DEČAKOM.
„VEZAO GA JE ZA FOTELJU PRED EKRANIMA NA KOJIMA SU BILI ISPISANI SIMBOLI TAJANSTVENOG ZNAČENJA."

DETE JE DUGO PATILO OD TEŠKIH PSIHIČKIH POREMEĆAJA, A FIBS JE UDALJEN IZ UDRUŽENJA NAUČNIKA.
VIŠE NISAM ČUO ZA NJEGA. ŠTO SE MENE TIČE, NE BIH IMAO NIŠTA PROTIV DA JE MRTAV.
HM...
MNOGO TI HVALA, ERNESTE.
KLIK
MEĐUTIM, JOŠ JE ŽIV I NASTAVIO JE DA EKSPERIMENTIŠE, MA O ČEMU DA SE RADI.

ZA TO VREME...
JE LI TI DOBRO, DŽASPERE?
JESTE, DOKTORE FIBS. ON DOLAZI!
ON? KOJI ON?
MARTI MISTERIJA. ZNAM!
MISLIM DA SI U PRAVU, DŽASPERE. REKAO SI MARTI MISTERIJA, JE LI?

ODUVEK SAM ŽELEO DA POPRIČAM SA NJIM. OSEĆAM DA ĆE NAŠ SUSRET BITI VEOMA PRIJATAN.
IZVINI ŠTO TE OSTAVLJAM SAMOG, DŽASPERE. TREBA DA GOSTU PRIPREMIM ODGOVARAJUĆI DOČEK.
MARTI MISTERIJA... KAKVA ČAST! VELIKA ČAST... A I IZVANREDNA PRILIKA.
AKO POSTOJI NEKO KO ME MOŽE RAZUMETI, ONDA JE TO UPRAVO ON...
...IAKO JE, NA ŽALOST, PROKLETI MORALISTA.

MARTI MISTERIJA ISTRAŽUJE... VINSENT FIBS: DESETAK TELEFONSKIH POZIVA, SUSRETI SA KOLEGAMA, NOVINARIMA, POLICAJCIMA...
FIBS? DA SREO SAM GA NAKON UDALJAVANJA IZ UDRUŽENJA. NIJE ME NI POGLEDAO.
BIO SAM U GUDRIČU, AJDAHO, U POSETI ROĐACIMA. VIDEO SAM GA U PRODAVNICI PREHRAMBENIH PROIZVODA.
MISLIM DA SE OŽENIO. SEĆAM SE DA JE KUPOVAO PELENE ZA BEBE.
PRE KOLIKO GODINA JE TO BILO? ZNAŠ LI?
OSAM, DEVET... U SVAKOM SLUČAJU, NE VIŠE OD DESET.

HMMM... GUDRIČ, AJDAHO... A NEKE DRUGE KOLEGE SU GA SRELI U DAJMOND SPRINGSU.
HM... U PITANJU JE ISTA OBLAST. MESTO JE SLABO NASELJENO, IDEALNO ZA ČOVEKA KOJI NE ŽELI DA GA UZNEMIRAVAJU.
SEM TOGA, NIJE SUVIŠE UDALJENO OD BRAJDAL VEJLA GDE JE DŽASPER PRONAĐEN.
ŠTA KAŽEŠ, JAVA? DA POKUŠAMO NASLEPO?
HMGR-RGH
DOBRO! KADA STIGNEMO TAMO, VALJDA ĆEMO SE NEKAKO SNAĆI. SELJACI IMAJU DUGAČAK JEZIK! AKO POSTOJI IŠTA ČUDNO, JEDVA ĆE ČEKATI DA SE NEKOME POVERE.
DOLAZI! ZNAM DA DOLAZI!

NEKOLIKO DANA KASNIJE...
INN
UH! KONAČNO! VEĆ SAM POČEO DA VERUJEM DA SE PROKLETO PUTOVANJE NIKADA NEĆE ZAVRŠITI.
POGLEDAJ KAKO NAS ZNATIŽELJNO POSMATRAJU! ZAISTA NEVEROVATNO!
STORE
MADA JE I OVO AMERIKA, IMA MESTA KOJA KAO DA SU NA DRUGOM SVETU.
ALI, ČAK I U NAJZABAČENIJIM KRAJEVIMA ČUVENI MEKDONALD PRUŽA SVOJE NEPONOVLJIVE USLUGE.
McDonald's
FAST FOOD

HAMBURGER
NAJPRE ĆEMO JESTI, A POTOM SA NEKIM POPRIČATI. NA MITU SU MI DALI FIBSOVU FOTOGRAFIJU. STARA JE, ALI TAJ ČOVEK IMA KARAKTERISTIČNO LICE, PA NE VERUJEM DA SE MNOGO IZMENIO.
HEJ, STRANCI!
OTKUD VI U NAŠEM LEPOM GRADU? TURISTI NAS VRLO RETKO POSEĆUJU.
SPATEN

STO MU GROMOVA! IZGLEDA DA ĆE BITI NEVOLJA.
KAKVIH NEVOLJA, DO VRAGA?! DOŠAO SAM DA VAS ZAMOLIM ZA AUTOGRAM. REDOVNO GLEDAM VAŠE EMISIJE NA TELEVIZIJI.
PA, JA...
OPROSTITE, NISAM HTEO DA VAS UVREDIM. SAMO...
ZNAM DA SU GLUMCI OBIČNO POMALO NASTRANI.
GLUMCI?
NARAVNO! PET PUTA SAM GLEDAO TELEVIZIJSKI FILM GDE STE IGRALI SLEPCA. STRAŠNO MI SE SVIDEO.
ZOVE SE „LONGSTRIT", ZAR NE? A ONE MAČKE... JESU LI ZAISTA TAKO PRIVLAČNE ILI SU SAMO DOBRO NAŠMINKANE?

HM... ZNATE, MASKERI ČINE ČUDA. JA...
IZGLEDA DA MISLI DA SAM DŽEJMS FRANCISKUS.
TO JE BIO PROGRAM, A NE OVO ŠTO NAM U POSLEDNJE VREME PRIKAZUJU.
DANAS ĆE, NA PRIMER, BITI JEDNA EMISIJA... MORAM PRIZNATI DA GLAVNI JUNAK JAKO LIČI NA VAS. ZOVE SE MARTI MISTERIJA ILI NEŠTO SLIČNO.
GLUPAN PRIČA SASVIM NERAZUMLJIVE STVARI... GORI JE I OD DOKTORA KAŠINGA I NJEGOVOG KOLEGE FIBSA. MLAĆENJE PRAZNE SLAME!
KAŠING... I FIBS?
DA. DVOJICA KOJI SU OVDE IZGRADILI NEŠTO NALIK NA BUNKER. RETKO SE POJAVLJUJU U GRADU. HM... KADA MALO BOLJE RAZMISLIM, KAŠINGA VEĆ ODAVNO NISMO VIDELI.

ALI, NE VERUJEM DA VAS TO ZANIMA. VI STE GLUMAC, A NE NAUČNIK.
IPAK ME ZANIMA... ZBOG JEDNE NOVE SERIJE.
ZNATE... NAS DVOJICA ĆEMO GLUMITI DETEKTIVE KOJI JURE LUDOG NAUČNIKA. BIĆE SLIČAN FIBSU, BAR KAKO STE GA VI OPISALI.
HA-HA! U PRAVU STE... TIP JE PRAVI ČUDAK.
AKO ŽELITE, MOGU VAM POKAZATI GDE MU JE LABORATORIJA. MEĐUTIM, NEĆE VAS PRIMITI. NIKOG NIKADA NIJE HTEO DA PRIMI.
NALAZI SE U BRDIMA. NA RASKRSNICI TREBA DA SKRENETE U MEJN STRIT I POTOM PREĐETE DVADESETAK MILJA. IPAK, SAVETOVAO BIH VAM DA NE IDETE TAMO.
O KEJ. MNOGO VAM HVALA, PRIJATELJU.
HEJ! NISTE MI DALI AUTOGRAM.

OH, NARAVNO, NARAVNO...
James Franciscus
IZVOLITE.
HMGRRR!
BART REJNOLDS?
HM... ZNATE, ŠMINKA STVARA ČUDA.

ZA TO VREME...
BLIZU JE, ZAR NE, DŽASPERE? NE BOJ SE, SVE SAM PRIPREMIO.
LEPO ĆEMO DOČEKATI NAŠEG GOSTA. OH, POJMA NEMAŠ KOLIKO MI NEDOSTAJE RAZGOVOR NAKON... HM... NAKON KAŠINGOVOG ODLASKA.
LABORATORIJA ĆE SE SIJATI POPUT OGLEDALA...
...A I JA TREBA PRISTOJNO DA IZGLEDAM. OČEŠLJAJ SE, DŽASPERE. NE ŽELIŠ, VALJDA, DA SE STIDIM ZBOG TEBE?

U MEĐUVREMENU...
REKAO JE DVADESETAK MILJA. ZNAČI, MORA DA SMO VEĆ BLIZU.
HMGH... GRLL...
DA... I JA SAM VIDEO ODBLESAK. VEROVATNO JE TAMO.
ČUJ, JAVA... NE ZNAM KAKAV JE ČOVEK TAJ FIBS, ALI MOGAO BI PATITI I OD NEKE DRUGE MANIJE SEM ONE DA PRETVARA PSE U MAČKE. NA PRIMER, MOŽDA VOLI DA PUCA U POSETIOCE.
MISLIM DA ĆE BITI BOLJE DA IZAĐEŠ IZ KOLA, PA NASTAVIŠ PEŠICE. PRETVARAĆU SE DA SAM DOŠAO SAM.

UKOLIKO MI SE NEŠTO DESI, POMOĆI ĆEŠ MI ILI DOVESTI POJAČANJE.
JAVA JE KLIMNUO GLAVOM U ZNAK PRISTANKA...
IZAŠAO JE IZ AUTOMOBILA...
...I UBRZO SE IZGUBIO U ŠUMI...

EVO GA... STIGAO JE DO PRVE TELEVIZIJSKE KAMERE! SAM JE!
BOLJE JE TAKO, DŽASPERE... NEĆE BITI SVEDOKA. ALI...
ZAŠTO SI SE NAMRŠTIO? STALNO MI SE ČINI DA ZNAŠ NEŠTO ŠTO JA NE ZNAM.
IPAK, TO JE SASVIM PRIRODNO, ZAR NE? ZAISTA ZNAŠ MNOGE STVARI KOJE MENI NISU POZNATE.
A SADA TE MOLIM DA ODEŠ U SVOJU SOBU. KADA MI BUDEŠ BIO POTREBAN, POZVAĆU TE.

NEVEROVATNO – STVARNO IZGLEDA POPUT BUNKERA.
SIGURAN SAM DA TIP ZNA DA DOLAZIM. UZ PUT SAM PRIMETIO NAJMANJE DVE TELEVIZIJSKE KAMERE.
„DOĐI MI U GOSTE", REČE PAUK MUVI. AH, ŠTO JE UČINJENO, UČINJENO JE.

HMM... KAKO SAM I PRETPOSTAVLJAO!
NE SAMO DA NEMA OTIRAČA SA NATPISOM „DOBRO DOŠLI", VEĆ NE POSTOJI NI ZVONCE.
OČIGLEDNO JE DA NEPODNOŠLJIVI DOKTOR FIBS NE VOLI POSETIOCE.
ON JE! DA, UPRAVO ON!

DOBRO DOŠLI, PROFESORE MISTERIJA... DOBRO DOŠLI!
?!
SLOBODNO UĐITE I OPROSTITE ŠTO NISAM IZAŠAO PRED VAS.
VRRRRR
UPRAVLJAJUĆI SE PREMA FLUORESCENTNIM ZNACIMA, LAKO ĆETE STIĆI DO CENTRALNE PROSTORIJE.
VRLO DOBRO! ODLIČNO, DRAGI KOLEGA! SAMO SE DRŽITE STRELICA!

ŠTO MU GROMOVA! SVE MI SE VIŠE ČINI DA SAM U KLOPCI.
PITAM SE KAKO JE MOGAO ZNATI DA...
VRRR
KLUNK!

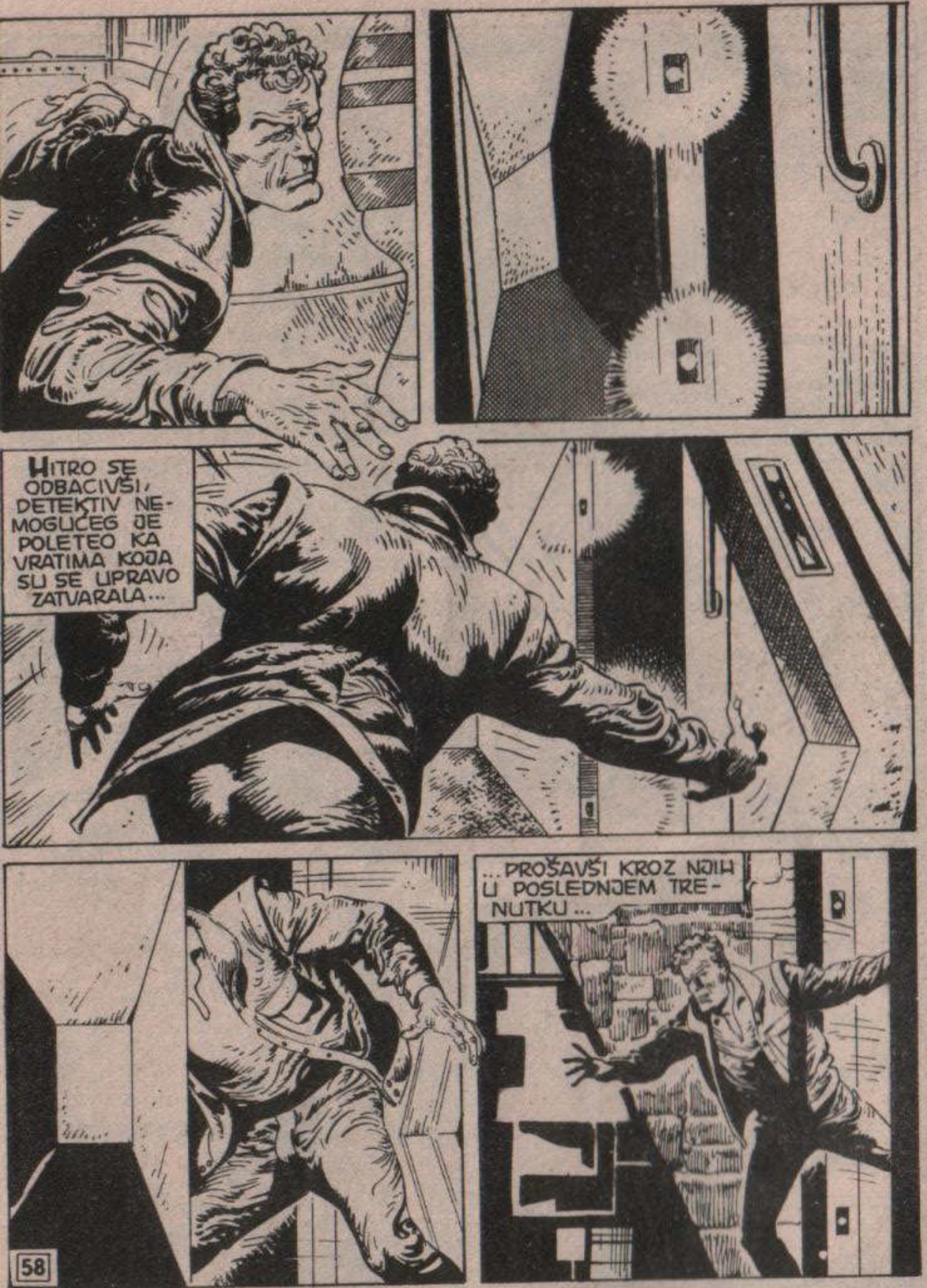
HITRO SE ODBACIVŠI, DETEKTIV NE-MOGUĆEG JE POLETEO KA VRATIMA KOJA SU SE UPRAVO ZATVARALA...
...PROŠAVŠI KROZ NJIH U POSLEDNJEM TRE-NUTKU...

PROKLET-STVO!
ZAROBLJEN SAM! ŠTA LI ĆE SE SADA DO-GODITI?
PROFESORE MISTERIJA... DRAGI KOLEGA... NIJE VALJDA DA NEMATE PO-VERENJA U MENE?
MISLITE DA HOĆU DA VAS ZAROBIM? VARATE SE. MOŽETE OTI-ĆI KAD GOD POŽELITE.
KLIK

VRRRRRRRRRR
VRRRRRR
EVO... SLOBODNO IZAĐITE... NE PRETI VAM NIKAKVA OPASNOST.
PUT JE ZAISTA ČIST. ŠTA TIP, U STVARI, ŽELI OD MENE?
60

AH, NE... STO MU GROMOVA!
DOŠAO SAM DA RAZGOVARAM SA VAMA, DOKTORE FIBS, I NEĆU OTIĆI DOK TO NE UČINIM.
HA-HA! ZNAO SAM, PRIJATELJU! ZNAO SAM DA STE ZNATIŽELJNI...
...POPUT SVIH LJUDI SLOBODNOG DUHA... POPUT MENE...
KAKVA SREĆA, MISTERIJA... KAKVA SREĆA!
KSIK!KSIK!
61

SFFFFSSSSSSSSS
DA STE OTIŠLI, JEDNOSTAVNO BIH VAS PREZREO.
STO MU... OOH!
SADA VAS, MEĐUTIM, ISKRENO CENIM...
NE MOŽETE NI ZAMISLITI KOLIKO VAS CENIM.
STRAŠNO BI MI BILO ŽAO DA SAM VAS MORAO UBITI.

ZA TO VREME...
JAVA SE SPRETNO KRETAO KROZ ŠUMU...
... BRIŽLJIVO IZBEGAVAJUĆI ELEKTRONSKE OČI TELEVIZIJSKIH KAMERA...
OSEĆAJ OPASNOSTI JE IZNENADA POSTAO MNOGO JAČI...
ZADAH KOJI JE DOPIRAO KROZ REŠETKU BIO JE MIRIS PLINA... PLINA ŠTO JE ČAK I NAPOLJU, IZMEŠAN SA SVEŽIM VAZDUHOM, OMAMLJIVAO...

ŽAO MI JE, PROFESORE MISTERIJA, ZAISTA MI JE ŽAO. VERUJTE! NISAM NAMERAVAO DA VAM NANESEM BOL.
ŠTAVIŠE... SAČEKAJTE TRENUTAK!
EVO, POGLEDAJTE...
OVO SU VAŠE KNJIGE, SVE SAM IH PROČITAO. ODUVEK SAM VAM SE DIVIO...
MARTIN MYSTERE
S.O.S. PLANET EARTH

ODUŠEVLJAVAO ME JE VAŠ NAČIN RAZMIŠLJANJA... UPOREDNOG RAZMIŠLJANJA, KAKO GA NAZIVA EDVARD DE BONO.*
„ZADATAK MIŠLJENJA JE DA SAKUPI ŠTO VIŠE INFORMACIJA I UPOTREBI IH NA NAJBOLJI MOGUĆI NAČIN. NAIME, UM JE SKLON KORIŠĆENJU UOBIČAJENIH PUTEVA, PA MU JE VRLO TEŠKO DA NAĐE NOVI PRISTUP..."
* PSIHOLOG I FIZIOLOG, DIREKTOR CENTRA ZA ISTRAŽIVANJE RAZVOJA SAZNANJA NA UNIVERZITETU U KEJMBRIDŽU OD 1971. GODINE.
MARTIN MYSTERE
THE WAY OF THE MIN
„... SEM AKO SAMI NE UTVRDIMO PUTEVE KOJI SE NEĆE ZASNIVATI NA KRITICI ONIH ŠTO SU POTPUNO NENAVIKNUTI NA NAPREDAK I RAZVOJ."
DRUGIM REČIMA, KAKO TUMAČI DE BONO, ČIJI SAM VERNI ČITALAC, „RAZMIŠLJATI NE UZIMAJUĆI NIŠTA KAO DEFINITIVNO I PRILAZITI PROBLEMIMA SA STANOVIŠTA KOJA SE RAZLIKUJU OD UOBIČAJENIH..."
... ŠTO IPAK NE OPRAVDAVA ČINJENICU DA NAMERAVATE DA ME ŽIVOG SPALITE.
PONAVLJAM DA MI JE ZAISTA ŽAO I GARANTUJEM VAM DA NEĆETE NIŠTA OSETITI. NA OSAM HILJADA STEPENI SMRT ĆE BITI TRENUTNA.
SLOŽIĆETE SE SA MNOM DA JE NEOPHODNO DA VAS LIKVIDIRAM, MADA JE SITUACIJA KRAJNJE NEPRIJATNA. RECITE, MISTERIJA... KO MI MOŽE JAMČITI DA NEĆETE SVE ISPRIČATI VLASTIMA AKO BIH VAS PUSTIO NA SLOBODU?
MM-76

PA... MORAM PRIZNATI NIKO.
ONDA VAM JE, OČIGLEDNO, SVE JASNO. UKOLIKO ŽELIM DA DOVEDEM DO KRAJA SVOJ PROJEKAT, MORAM VAS UKLONITI. IPAK, KAO KOLEGA, PITAM: PRISTAJETE LI?
HM...
KAO KOLEGA KOLEGI REKAO BIH DA PRISTAJEM, SAMO MI NIKAKO NE BI PRIJALO DA OKONČAM ŽIVOT ISPEČEN.
PONAVLJAM DA NIŠTA NEĆETE OSETITI. AKO BAŠ ŽELITE, MOGU VAM DATI ANESTEZIJU. ALI, PRE TOGA...
DOZVOLITE DA VAM TAČNO RASTUMAČIM ŠTA ĆU UČINITI. NEŠTO VEROVATNO NASLUĆUJETE, ALI PRETPOSTAVLJAM DA IMA STVARI KOJE NISTE SHVATILI.
PA, NARAVNO! UMIREM OD RADOZNALOSTI, AKO SMEM TAKO DA SE IZRAZIM.
DOBRO, DOBRO! DRAGO MI JE. ZAISTA SAM SREĆAN ŠTO MOGU DA ZADOVOLJIM VAŠU ZNATIŽELJU. VOLEO BIH... DA, VOLEO BIH DA UMRETE SA OSMEHOM NA USNAMA.

SUMNJAM DA ĆETE USPETI DA ME NASMEJETE. ALI, MOŽETE POKUŠATI, DOKTORE.
U REDU, U REDU... MOJI SU EKSPERIMENTI BAZIRANI NA DVE OSNOVE. POČNIMO OD PRVE.
PRE NEKOLIKO GODINA KAO ZAMORČE KORISTIO SAM PAČE. ZVALO SE TOM I BILO JE VEOMA SIMPATIČNO.
TOM? JA BIH MU DAO IME DONALD.
DA, U POČETKU SAM GA ZVAO DONALD. ALI, KASNIJE...
NEGO, PUSTIMO SAD PATKE. PRIMER SA KOMPJUTEROM JE MNOGO JASNIJI.
SIGURAN SAM DA I VI IMATE TU NAPRAVU.
I TO VIŠE TIPOVA, AKO VAS BAŠ ZANIMA. ALI, MOŽDA BI BILO BOLJE DA KAŽEM DA SAM IH „IMAO".

NEMOJTE MI OTEŽAVATI I ONAKO NEPRIJATAN ZADATAK. DOBRO VAM JE POZNATO DA SE LJUDI SLUŽE KOMPJUTEROM KORISTEĆI TEK MINIMUM NJEGOVIH MOGUĆNOSTI.
HOĆU DA KAŽEM DA JE SVAKI KOMPJUTER U STANJU DA GOVORI VIŠE JEZIKA. DOBAR PROGRAMER UMEĆE SVE DA IH UPOTREBI: OD „MEHANIČKOG JEZIKA" DO „ASEMBLERA", „PASKALA" I DRUGIH. KO IH ZNA VIŠE, VIŠE ĆE IH UBACITI U MEMORIJU.
„JEZICI" SU ONO ŠTO KOMPJUTERU OMOGUĆAVA DA REALIZUJE ČUDESNE PROGRAME.
ALI, RETKI SU LJUDI KOJI IH DOBRO POZNAJU. NAJVEĆI BROJ PROGRAMERA DILETANATA SLUŽI SE BEJZIKOM, JEZIKOM KOJI SE LAKO UČI, A ČIJA JE PRIMENA OGRANIČENA.
ČIM KUPE KOMPJUTER, STAVE U NJEGA DISKETU ILI KARTICU ZA UPOTREBU „BEJZIKA" I VIŠE JE NE VADE.
DRUGIM REČIMA, VEĆ U POČETKU OGRANIČAVAJU NJEGOV ŠIROKI POTENCIJAL. PAZITE! NE ČINE TO ZATO ŠTO JE KOMPJUTER NESAVRŠEN, VEĆ ŠTO SU ONI NESPOSOBNI... NESPOSOBNI KAO PROGRAMERI.

DAKLE, MARTI - SMEM TAKO DA VAS OSLOVLJAVAM, ZAR NE? - MOGUĆNOSTI MOZGA (U OVOM SLUČAJU ELEKTRONSKOG) OGRANIČENE SU SPOSOBNOSTIMA OSOBE KOJA SE NJIME SLUŽI, A KOJA IH SVODI NA SOPSTVENU MERU.
JESAM LI BIO DOVOLJNO JASAN?
SAVRŠENO.
SLOBODNO NASTAVITE... IMAM VREMENA KOLIKO GOD HOĆU.
HA-HA-HA! ODUVEK SAM CENIO VAŠ SMISAO ZA HUMOR.
DOBRO, PUSTIMO NA TRENUTAK ELEKTRONSKE MOZGOVE I POZABAVIMO SE MNOGO SAVRŠENIJIM KOMPJUTEROM: LJUDSKIM MOZGOM.
ŠTA MISLI OBIČNI ČOVEK, A SA ČIME SE VI I JA NE BISMO SLOŽILI? DA JE DEČJI UM PO ROĐENJU POTPUNO PRAZAN IAKO MU JE MOZAK SPREMAN DA UPIJA, POPUT SUNĐERA.
POKUŠAJMO DA RAZMOTRIMO PROBLEM SA STANOVIŠTA LATERALNOG RAZMIŠLJANJA. ŠTA AKO TO NIJE TAČNO? AKO JE DEČJI MOZAK SLIČAN MOZGU KOMPJUTERA I IMA OGROMNE MOGUĆNOSTI?
ZAMISLITE DA STE BEBA, MISTERIJA. LEŽITE U KOLEVCI, FIZIČKI NEMOĆNI. MOŽETE DA SE KREĆETE I PONEŠTO NAZIRETE.
U SITUACIJI U KOJOJ SAM TRENUTNO, NIJE MI TEŠKO DA TO ZAMISLIM.

OKRUŽENI STE RODITELJIMA. ISPITUJU VAS, SMEJU VAM SE, ANALIZIRAJU LIČITE LI VIŠE NA MAMU ILI NA TATU.
OBRAĆAJU VAM SE KAO MENTALNO ZAOSTALOM... „GUU... GIII... GIRIGIRIGI...” ZAŠTO TAKO POSTUPAJU, MISTERIJA?
NE TOLIKO ZATO ŠTO NISTE U STANJU DA IH RAZUMETE, VEĆ ZATO ŠTO ONI NISU U MOGUĆNOSTI DA VAM SE OBRATE JEZIKOM KOJI BISTE SHVATILI.
POJMA NEMAJU KAKO, ZAPRAVO, TREBA RAZGOVARATI SA DETETOM, PA SE SLUŽE METODOM OPONAŠANJA...
...TO JEST, **BEJZIKOM** SITUACIJE. JEDINIM JEZIKOM KOJI ZNAJU I NA KOJI VAS ODMAH **PROGRAMIRAJU**.
70
SVI DRUGI JEZICI, ONI KOJI BI VAM OMOGUĆILI FANTASTIČNE STVARI... **ASEMBLER** ILI **MEHANIČKI JEZIK**... ISKLJUČENI SU, I TO NE ZBOG NESAVRŠENOSTI **KOMPJUTERA**, TO JEST DETETA, VEĆ ZBOG NESAVRŠENOSTI **PROGRAMERA**, ODNOSNO ONIH ŠTO SE NALAZE U NJEGOVOJ OKOLINI.
DETINJI MOZAK JE U STANJU DA UČI **IZUZETNO BRZO**, ALI ISTO TAKO BRZO I **ATROFIRA**. NEKI NJEGOVI DELOVI, NEKE MOGUĆNOSTI ZAUVEK SE IZGUBE VEĆ U PRVIM DANIMA ŽIVOTA.

VEROVATNO STE ČULI DA JAPANCI, VASPITANI NA „JEZIKU” POTPUNO DRUGAČIJEM OD ZAPADNJAČKOG, KORISTE DELOVE MOZGA KOJE MI NE UMEMO DA UPOTREBIMO.
U STVARI, ŠTO JE VIŠE PUTA DOKAZANO, **MNOGO SU SPOSOBNIJI OD NAS**. ZAŠTO? JEDNOSTAVNO ZATO ŠTO NJIHOVI „PROGRAMERI” KORISTE **PASKAL**, A NE **BEJZIK**.
U OBA SLUČAJA „PROGRAMERI”-TO JEST RODITELJI-NE PODSTIČU U CELOSTI SVE POTENCIJALE MOZGA, VEĆ GA PROGRAMIRAJU TAKO DA JEDNOM NJEGOVOM DELU PRUŽAJU MOGUĆNOST, DOK DRUGI POTPUNO ZANEMARUJU.
POKUŠAJTE SADA DA ZAMISLITE DA STE IZVRSTAN „PROGRAMER” I DA STE OSPOSOBILI DETE DA MAKSIMALNO KORISTI SVOJE MOGUĆNOSTI NE DOZVOLJAVAJUĆI NI JEDNOJ ZONI NJEGOVOG MOZGA DA ATROFIRA.
TO BI, MISTERIJA, BILA **PRVA FAZA** EKSPERIMENTA. ODMAH ĆU VAM NEŠTO REĆI I O DRUGOJ.
71

U MEĐUVREMENU...
JAVA SE POLAKO KRETAO KROZ KANAL...
...KOJI JE POSTAJAO SVE TEŠNJI, NEKOLIKO PUTA JE POMISLIO DA VIŠE NEĆE MOĆI NI NAPRED NI NAZAD...
RGHRR
SNAP!

MEĐUTIM, PROLAZ SE PONOVO PROŠIRIO.
IZNENADA JE...
...PRIMITIVNI ČOVEK UGLEDAO SVETLOST...

U LABORATORIJI DOKTORA FIBSA...
DOBRO! MOŽEMO PREĆI NA DRUGU FAZU. PRETPOSTAVIMO DA JE TAČNO SVE ŠTO SAM DOSAD REKAO, TO JEST DA MOZAK ATROFIRA ODMAH PO ROĐENJU KRIVICOM PROGRAMERA.
DA BI SE MAKSIMALNO ISKORISTILE SVE NJEGOVE MOGUĆNOSTI, POTREBNO JE UČINITI SAMO JEDNU STVAR.
MISLIM DA SHVATAM... TREBA POZNAVATI JEZIK KOJIM ĆEŠ SE DETETU OBRATITI.
TAČNO, MISTERIJA... TAČNO! KAKO MI JE ŽAO ŠTO ĆU MORATI DA VAS LIKVIDIRAM!
VI STE JEDAN OD MALOBROJNIH KOJI ME SAVRŠENO RAZUMEJU. TAKO BIH VAS RADO IMAO ZA SAVEZNIKA UMESTO DA VAS UNIŠTIM.
DAKLE, RADI SE O PRVOBITNOM JEZIKU, DAVNO NESTALOM IZ UPOTREBE. PAZITE, MISTERIJA... NIJE U PITANJU OBIČNI JEZIK, VEĆ FILOZOFIJA KOMUNIKACIJE.

IZUČAVAM TU OBLAST JOŠ OD STUDENTSKIH DANA. NE MOŽETE NI ZAMISLITI KOLIKO SAM KNJIGA PROČITAO... KOLIKO NARODA OBIŠAO.
„OD STANOVNIKA LEDENIH PROSTRANSTAVA NA SEVERU...
„...DO PRIMITIVNIH PLEMENA NEPOZNATIH VEĆINI ANTROPOLOGA."
PREŽIVEO SAM DVA SVETSKA RATA I IZUČAVAO JEZIK DIKTATORA.
„POKUŠAO SAM DA RASTUMAČIM NAČIN NA KOJI SU USPELI DA POTPALE MASE SAČINJENE OD POJEDINACA KOJI IM, KAO TAKVI, NIKADA NE BI PRUŽILI PODRŠKU."
BORAVIO SAM MEĐU KALUĐERIMA NA TIBETU I U INDIJI. DVE GODINE SAM ŽIVEO MEĐU ABORIDŽINIMA U AUSTRALIJI.

„TAMO SAM NASLUTIO ONO O ČEMU ĆU VAM KASNIJE PRIČATI I ŠTO SE POKAZALO TAČNIM. NEŠTO SLIČNO SU PRETPOSTAVLJALI I DRUGI, ALI SAM JEDINO JA PRIBAVIO DOKAZE."
MEĐUTIM, NISAM SE OGRANIČIO SAMO NA LJUDSKE JEZIKE. PROUČAVAO SAM PONAŠANJE ŽIVOTINJA, NJIHOVE TIPOVE **KOMUNICIRANJA**...
„...I DOŠAO DO ZAKLJUČKA DA SU NAJSAVRŠENIJI JEZICI ONIH VRSTA KOD KOJIH JE ATROFIRAO VEĆI DEO MOZGA."
UOSTALOM, TO JE SASVIM PRIRODNO. KADA JE NEKA REČ APSOLUTNO JASNA, KAO ŠTO JE SLUČAJ KOD NAS, ONA PRENOSI **MAKSIMUM** INFORMACIJA UZ **MINIMALNI** NAPOR.
ALI, ŠTO VEROVATNO SHVATATE, **INFORMACIJE** NISU SVE, IAKO U SAVREMENOM DRUŠTVU KOMUNIKACIJA „INFORMATIVNOG" TIPA SAVRŠENO FUNKCIONIŠU.

AKO SE NE VARAM, DOŠLI STE DO ZNAČAJNOG OTKRIĆA.
JESAM. NE MOŽETE NI ZAMISLITI FANTASTIČNU **SNAGU** TOG JEZIKA I NJEGOVU KRAJNJU **JEDNOSTAVNOST**. POSEDUJE NAJBOLJA SVOJSTVA PRIRODNE **SKROMNOSTI** KOJA NE ISTIČE KVALITETE VEĆ SE ZADOVOLJAVA TIME DA IH **PROIZVODI**.
ŽELEO BIH DA VAM O TOME OPŠIRNIJE PRIČAM, DA VAM PRIKAŽEM **PRAVILA** KOJA SE MOGU PRIMENITI KAKO NA SLOŽENU PRIRODU POPUT LJUDSKE TAKO I NA JEDNOSTAVNIJU KAO ŠTO JE PČELINJA.
NA ŽALOST, PREDUGO BI TRAJALO, A NE BI IMALO NIKAKVE SVRHE. RADIJE ĆU GOVORITI O SVOM **EKSPERIMENTU**.
U LABORATORIJI SE NALAZI SAVRŠENO OPREMLJENA PORODAJNA SALA U KOJOJ JE ROĐEN MALI **DŽASPER**. NAZVAO SAM GA TAKO DA BI ME PODSEĆAO NA KASPARA HAUZERA, KOJI JE BIO OBJEKAT SLIČNOG EKSPERIMENTA PRE MNOGO VEKOVA.
„DAVALAC" JE BILA MLADA DEVOJKA ČIJE IME NISAM ŽELEO DA SAZNAM. DEČAK SE RODIO 25. DECEMBRA 1979.

I SAM DATUM JE SIMBOLIČAN, NE ČINI LI VAM SE, MISTERIJA? NA SVET GA JE DOVEO JEDAN MOJ KOLEGA KOGA SAM UKLJUČIO U ISTRAŽIVANJE KADA SAM VEĆ BIO PRILIČNO NAPREDOVAO.
„MOŽDA STE ČULI ZA NJEGA...PROFESOR KAŠING SA UNIVERZITETA U HAJDELBERGU.“
KAŠING? NARAVNO DA SAM ČUO. PRE DESET GODINA JE TAJANSTVENO NESTAO.
TAČNO. BIO JE OBDAREN SJAJNIM UMOM, ALI VRLO PODLOŽAN EMOCIJAMA.
„TAČNO U ČETRNAEST ČASOVA DŽASPER JE PRVI PUT ZAPLAKAO.“
VAHHHHH!

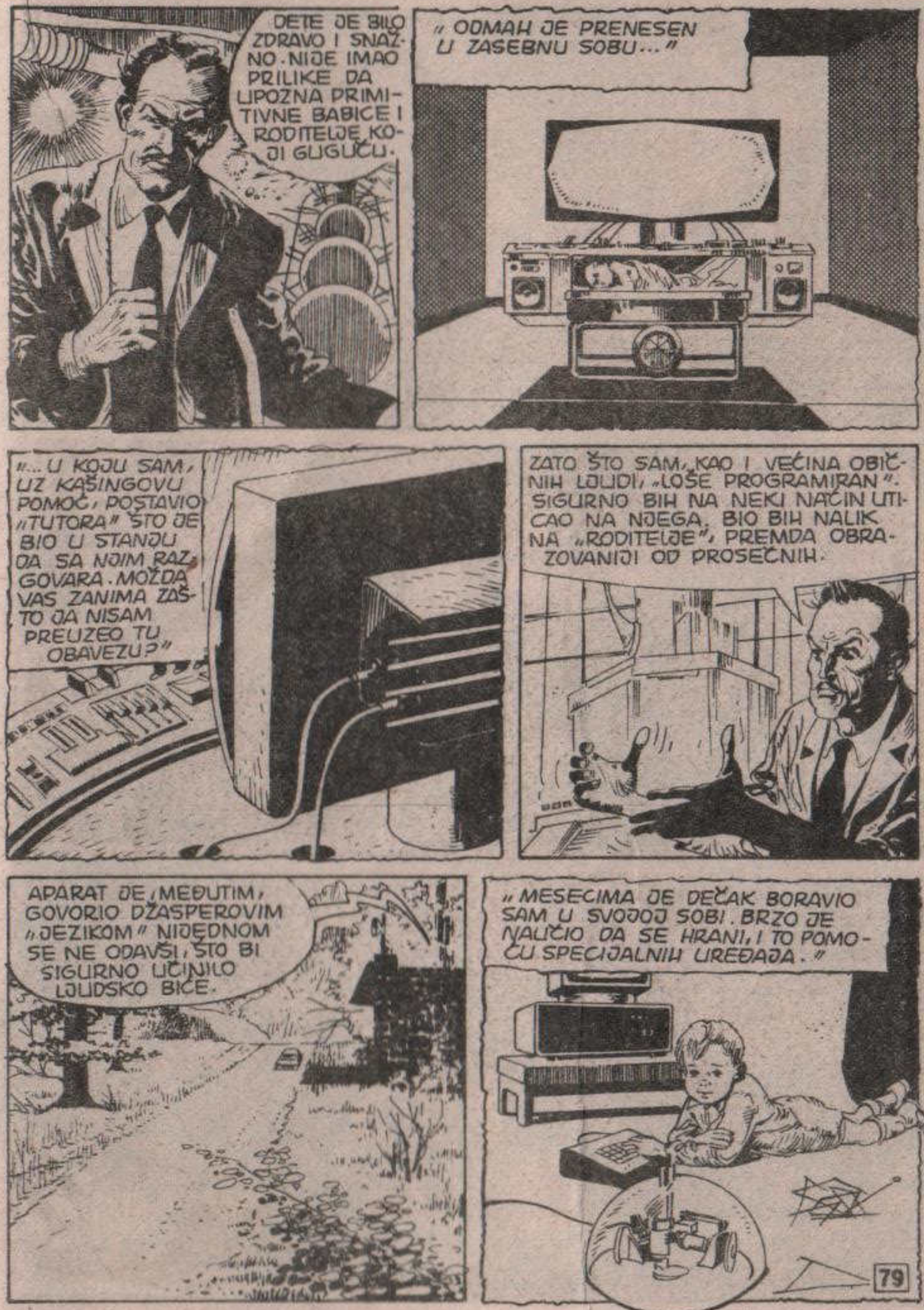
DETE JE BILO ZDRAVO I SNAŽNO. NIJE IMAO PRILIKE DA UPOZNA PRIMITIVNE BABICE I RODITELJE KOJI GUGUĆU.
„ODMAH JE PRENESEN U ZASEBNU SOBU...“
„...U KOJU SAM, UZ KAŠINGOVU POMOĆ, POSTAVIO „TUTORA“ ŠTO JE BIO U STANJU DA SA NJIM RAZGOVARA. MOŽDA VAS ZANIMA ZAŠTO JA NISAM PREUZEO TU OBAVEZU?“
ZATO ŠTO SAM, KAO I VEĆINA OBIČNIH LJUDI, „LOŠE PROGRAMIRAN“. SIGURNO BIH NA NEKI NAČIN UTICAO NA NJEGA, BIO BIH NALIK NA „RODITELJE“, PREMDA OBRAZOVANIJI OD PROSEČNIH.
APARAT JE, MEĐUTIM, GOVORIO DŽASPEROVIM „JEZIKOM“ NIJEDNOM SE NE ODAVŠI, ŠTO BI SIGURNO UČINILO LJUDSKO BIĆE.
„MESECIMA JE DEČAK BORAVIO SAM U SVOJOJ SOBI. BRZO JE NAUČIO DA SE HRANI, I TO POMOĆU SPECIJALNIH UREĐAJA.“

UOPŠTE NIJE IZGLEDALO DA MU TA SITUACIJA NE ODGOVARA. POVREMENO BI DELOVAO RASEJANO, KAO DA RAZMIŠLJA.
PREMA MOJIM PRORAČUNIMA, POSLE GODINU DANA UČENJA BIO BI „VAN OPASNOSTI”. NJEGOV MOZAK BI NASTAVIO DA RADI PUNIM RITMOM BEZ MOGUĆNOSTI ATROFIJE.
MISLIM DA JE VREME DA GA NAUČIMO NAŠEM JEZIKU, KAKO BISMO MOGLI DA KOMUNICIRAMO.
SLAŽEM SE, FIBSE. ALI...
IZ DANA U DAN MI SE OVAJ EKSPERIMENT ČINI SVE NEHUMANIJIM. OTKUD NAMA DVOJICI PRAVO DA...
PRAVO? RADI SE O PRAVU NAUKE, KAŠING! PRAVU ISTORIJE!
AKO EKSPERIMENT USPE, STVORIĆEMO SUPER-RASU... RASU POLUBOGOVA KAO ŠTO SU BILI ONI KOJI SU NEKADA ŽIVELI NA ZEMLJI.

DA... RASU O KOJOJ JE GOVORIO KUT HUMI U AGARTIJU I KOJA JE VLADALA SVETOM PRE NEGO ŠTO JU JE ISKVARILO PISMO.
BILO JE TO PRVI PUT DA JE MOJ KOLEGA KAŠING SHVATIO DA NIJE PRAVI NAUČNIK. MEĐUTIM, NISMO O TOME VIŠE RASPRAVLJALI.
„PUNI STREPNJE, USPOSTAVILI SMO VEZU SA MALIM DŽASPEROM.”
„MORAM PRIZNATI DA JEDNOSTAVNO NISAM ZNAO ŠTA DA KAŽEM. OSEĆAO SAM SE KAO SVI RODITELJI KADA PRILAZE DECI...”
ZDRAVO, DŽASPERE.
JA... JA SAM ČIKA FIBS... A OVO JE ČIKA KAŠING.

DŽASPER SE ZA TRENUTAK ZAMISLIO. TAJ IZRAZ SAM MU VIDEO NA LICU JOŠ BEZBROJ PUTA.
KAO DA JE PRETRAŽIVAO NEKU **VRSTU ARHIVE** NASTOJEĆI DA PRONAĐE NEŠTO ODREĐENO.
ISTU TVRDNJU IZNELA JE I ŽENA KOJA GA JE BILA USVOJILA.
MORA DA JE IZVANREDNO OSETLJIVA. ALI, DOPUSTITE DA NASTAVIM.
„VEĆ NAKON NEKOLIKO TRENUTAKA DŽASPER JE BEZ IKAKVIH TEŠKOĆA PROGOVORIO.”
ZDRAVO. JA SAM DŽASPER.
HEJ! DEČKO **GOVORI!** KO LI GA JE NAUČIO?

NIKO ME NIJE NAUČIO. SAM SAM TO **PRONAŠAO.**
„PRONAŠAO SAM”. ISTU REČENICU PONAVLJAO JE SVAKI PUT KADA BI OTKRIO DA ZNA NEŠTO ŠTO NISMO MOGLI NI PRETPOSTAVITI.
DA LI SI, MOŽDA, PRONAŠAO KAKO SE **PIŠE?**
JESAM, ČIKA FIBSE.
ZVAĆU TE TAKO IAKO ZNAM DA MI NISI ČIKA... MISLIM DA VOLIŠ DA TE TAKO ZOVEM.
SHVATATE LI, MISTERIJU? NE SAMO DA JE „PRONALAZIO” SVE MOGUĆE INFORMACIJE, VEĆ IH JE SJAJNO POVEZIVAO, LUCIDNO POPUT ODRASLOG ČOVEKA.
IZGLEDALO JE DA JE U STANJU DA CRPE IZ **OGROMNOG REZERVOARA,** KAO DA POSEDUJE DŽINOVSKU **BANKU PODATAKA** U KOJOJ JE SMEŠTENO SVE LJUDSKO ZNANJE IZ PROŠLOSTI I SADAŠNJOSTI.

KAŠING I JA JEDNOSTAVNO NISMO MOGLI DA POVERUJEMO... NISMO SHVATILI KAKO JE MOGUĆE DA SE U NJEGOVOM MOZGU NALAZE SVE TE INFORMACIJE.
JEDNOG DANA SMO SKUPILI HRABROST I UČINILI JEDINO ŠTO JE BILO LOGIČNO...
DA?
UPITALI SMO GA...
OTKUD ZNAŠ SVE TE STVARI, DŽASPERE?
„RAZMIŠLJAO JE NEKOLIKO SEKUNDI, A ZATIM JE „NAŠAO" INFORMACIJU..."
ZAMISLI DA IMAŠ KOMPJUTERSKI TERMINAL, ČIKO, A DA, U STVARI, NIKADA NIJEDAN NISI VIDEO.
KO TI JE REKAO ZA KOMPJUTERE? KAKO...
PUSTI GA DA OBJASNI, FIBSE.

TAJ JE MALI TERMINAL U MOGUĆNOSTI DA OBAVLJA ELEMENTARNE OPERACIJE. ALI, MOŽE BITI PROGRAMIRAN I TAKO DA OBRAĐUJE NAROČITE PODATKE KOJE MU ŠALJEŠ, I TAKO DALJE, I TAKO DALJE...
NA OSNOVU TOGA BI MOGAO ZAKLJUČITI DA TERMINAL POSEDUJE VLASTITU „INTELIGENCIJU", ŠTO JE DELIMIČNO TAČNO. ZAISTA IMA MEMORIJU SPOSOBNU DA ANALIZIRA I LOGIČKI POVEZUJE ČINJENICE...
...ALI JOŠ NE ZNAŠ DA JE ON POVEZAN SA VEĆIM KOMPJUTEROM... NA PRIMER, CENTRALNIM KOMPJUTEROM BILO KOJE BANKE ŠTO SADRŽI MILIONE PODATAKA O SVIM KLIJENTIMA.
KADA, PRITISKOM NA TASTER, TERMINAL PRIKAŽE STANJE IZVESNOG KLIJENTA, NESTRUČNJAK BI POMISLIO DA SE TO SAZNANJE NALAZI U SAMOM TERMINALU. ONO, MEĐUTIM, DOLAZI SPOLJA, TO JEST IZ CENTRALNOG KOMPJUTERA.
HOĆEŠ DA KAŽEŠ DA MOZAK...
TAČNO. MOZAK JE OBIČNI TERMINAL KOJI NE PROIZVODI MISLI. OGRANIČAVA SE NA TO DA RAZRAĐUJE PODATKE ŠTO PRISTIŽU IZ SPOLJAŠNJEG CENTRA.
U NAJVEĆEM BROJU SLUČAJEVA ATROFIRANI MOZAK SE SLUŽI INFORMACIJAMA KOJE DOBIJA OD PET ČULA. DRUGIM REČIMA, TO JE KAO KADA SLUŽBENIK UPOTREBLJAVA TERMINAL KAO RAČUNAR NE UVIĐAJUĆI MOGUĆU VEZU SA CENTRALNIM KOMPJUTEROM.

VI STE MI, MEĐUTIM, DALI „KLJUČ" POMOĆU KOJEG MOGU DA PRODREM U **CENTRALNU BANKU PODATAKA**. KORISTIM OVE TERMINE DA BISTE ME RAZUMELI.
U BANKU PODATAKA AUTOMATSKI PRISTIŽU MISLI, ISKUSTVA, IDEJE. ONA JE NEKA VRSTA OGROMNE ARHIVE ŠTO SE OBOGAĆUJE SVAKE MIKROSEKUNDE...
„... BIBLIOTEKA U KOJU IMAM PRISTUP SVAKI PUT KADA TO POŽELIM. MOGU JE OBOGATITI SVOJIM ISKUSTVIMA, A I SAM SE POSLUŽITI TUĐIM."
NEKADA SU SVI LJUDI MOGLI DA UČINE ISTO. DANAS TU PREDNOST UŽIVAJU SAMO MALOBROJNI, IZUZETNO INTELIGENTNI POJEDINCI...
... I GOTOVO SVE ŽIVOTINJE. DA LI STE SE IKADA PITALI KAKO **MIŠEVI** ILI **INSEKTI** PRENOSE NOVA ISKUSTVA SA GENERACIJE NA GENERACIJU, SIMULTANO U CELOM SVETU?

SHVATATE LI, MARTI? SHVATATE LI DO KOJEG JE NIVOA DOSPEO MOJ EKSPERIMENT?
NE SAMO DA SAM STVORIO BOŽANSTVO, VEĆ JE SAZNANJE O LJUDSKOM UMU NEVEROVATNO UZNAPREDOVALO.
STO MU GROMOVA!
SADA MI JE JASNO KAKO JE DŽASPER MOGAO DA NAPIŠE ZAVRŠETAK „**TAJNE EDVINA DRUDA**"! NAŠAO GA JE U „ARHIVI"... DIKENS GA JE **ZAMISLIO**, ALI NIJE IMAO VREMENA DA ROMAN DOVRŠI.
DALJE... **DŽASPER** NIJE NIŠTA ZNAO O **NEUTRONIMA** ZATO ŠTO, U STVARI, TADA NIKO O NJIMA NIJE NIŠTA ZNAO. POSLE NEKOLIKO MESECI, KADA JE TOKOM ISTRAŽIVANJA OTKRIVENA NJIHOVA PRAVA PRIRODA, INFORMACIJA JE STIGLA DO DŽASPEROVE „BIBLIOTEKE" I ON JU JE „PRONAŠAO."
U PITANJU JE NEKA VRSTA TELEPATIJE... IAKO SU JOJ MODALITETI RAZLIČITI.
U PRAVU STE!
EKSTRAČULNE MOĆI... MADA SU ISKLJUČIVO TRENUTNE I NEKONTROLISANE, OMOGUĆAVAJU DA SE DOĐE DO IZVESNIH DELOVA BANKE PODATAKA.

DA NE ZNAM DA JE SVE TO ISTINA, NIKADA VAM NE BIH POVEROVAO. NEGO, ŠTO SE TIČE SPOLJNE BANKE PODATAKA... DA LI STE OTKRILI GDE SE NALAZI?
AH, KAKO MI JE ŽAO ŠTO MORAM DA VAS LIKVIDIRAM, MISTERIJA!
VAŠ NAČIN MIŠLJENJA CENIM VIŠE OD BILO ČIJEG DRUGOG, A NE PREOSTAJE MI NIŠTA DRUGO DO DA VAS UNIŠTIM.
ŽEĐ ZA SAZNANJEM NI NA TRENUTAK VAS NE NAPUŠTA.
NA ŽALOST, NISAM U STANJU DA ODGOVORIM NA POSLEDNJE PITANJE. JEDNOSTAVNO NEMAM POJMA, A NI DŽASPER ZASAD TO NE ZNA.
MOGUĆE JE DA JE „BIBLIOTEKA" SAMA PRIRODA.
MOŽDA JE SRASLA SA SAMIM SVETOM. DREVNI NARODI SU OBOŽAVALI PRIRODU.
A MOŽDA JE U PITANJU NEŠTO NEOPIPLJIVO, ONO ŠTO OBIČNO NAZIVAMO BOGOM...
...A ŠTO TIBETANSKI KALUĐERI ZOVU AKAŠI.
A MOŽDA JE SASVIM DRUGAČIJE, PA NISMO U STANJU NI DA GA ZAMISLIMO.

U SVAKOM SLUČAJU, UPORNO NASTOJIM DA TO UTVRDIM.
AKO SAZNAM GDE SE NALAZI KOSMIČKA BIBLIOTEKA, MOŽDA ĆU PRONAĆI KLJUČ POMOĆU KOJEG ĆU DO NJE DOPRETI.
ZBOG TOGA SE NE USTEŽEM ČAK NI OD UBISTVA. UNIVERZALNO ZNANJE VREDI MNOGO VIŠE OD JEDNOG LJUDSKOG ŽIVOTA.
U PITANJU JE STARI SAN DOKTORA FAUSTUSA. PRODAĆU SVOJU DUŠU, MISTERIJA... ALI NA KRAJU ĆU DOZNATI!
KADA BIH VAS PUSTIO NA SLOBODU, ZNAM DA BISTE OMETALI MOJA ISTRAŽIVANJA. SUVIŠE STE VELIKI MORALISTA DA BISTE SE SLOŽILI SA TIME ŠTO KORISTIM JEDNOG DEČAKA KAO LABORATORIJSKOG ZAMORCA.
ALI, PAZITE... APSOLUTNO CENIM VAŠ STAV.
PRETPOSTAVLJAM DA BI TREBALO DA VAM BUDEM ZAHVALAN ŠTO STE MI SVE ISPRIČALI. ALI, ISKRENO REČENO, NEMAM SNAGE.
NEGO, KAŽITE MI JOŠ NEŠTO... KAKO JE DŽASPER DOSPEO U ONAJ ZABAČENI GRADIĆ U OREGONU?
AH... JEDNOSTAVNO SAM POGREŠIO, ŠTO U VAŠEM SLUČAJU NE SMEM PONOVITI.

KAŠING JE RAZMIŠLJAO NA SLIČAN NAČIN KAO VI. BIO JE ZASTRAŠUJUĆE SKLON **PLEMENITIM OSEĆANJIMA**.
JA NA OVO VIŠE NE PRISTAJEM, FIBSE. U PITANJU JE **DEČAK**, A NE ZAMORČE.
ZNAM DA RAZMIŠLJA POPUT ODRASLOG ČOVEKA, DA JE **HILJADU PUTA** INTELIGENTNIJI OD NAS DVOJICE ZAJEDNO. MEĐUTIM, BAŠ ME TO ZBUNJUJE.
MI SMO GA NAČINILI **DR' GAČIJIM!** DRUGAČIJIM OD NJEGOVIH **VRŠNJAKA**, ZBOG ČEGA ĆE BITI NESREĆAN, FIBSE.
MISLIM DA I ON MORA IMATI PORODICU, ŽIVETI SA DRUGIM LJUDIMA, SA DECOM SVOJIH GODINA.
UKRATKO, ODLAZIM! NIKOME NEĆU NIŠTA REĆI O SVEMU ŠTO SE DOGAĐA, ALI ŽELIM DA BUDEM **ISKLJUČEN** IZ TVOG ZASTRAŠUJUĆEG EKSPERIMENTA.

PUSTIO SAM GA DA IDE. POZNAVAO SAM KAŠINGA I ZNAO SAM DA ME NE BI PRIJAVIO.
ALI, NISAM NI SANJAO DA ĆE SE KRIŠOM VRATITI...
DŽASPERE...

JA SAM, ČIKA KAŠING, DŽASPERE...
DA... ZNAM ŠTA HOĆEŠ...
DA ME ODVEDEŠ ODAVDE... ZAR NE?
TAČNO.
HAJDEMO, DŽASPERE. POSTARAĆU SE DA IMAŠ PORODICU, POPUT SVE DECE TVOJIH GODINA.
"VIDEO SAM DA JE DŽASPER NESTAO TEK KADA SE KAŠING UDALJIO IZ LABORATORIJE..."

MOŽETE LI ZAMISLITI ČOVEKA MOJIH GODINA KAKO JURI ZA BEGUNCIMA KAO U KRIMINALISTIČKIM ROMANIMA? IPAK, BIO SAM PRIMORAN DA TAKO POSTUPIM.
VROOAAVRRRRRR!
OH! DO VRAGA!
ČVRSTO SE DRŽI, DŽASPERE! SKRENUĆEMO NA ONAJ PUTELJAK.

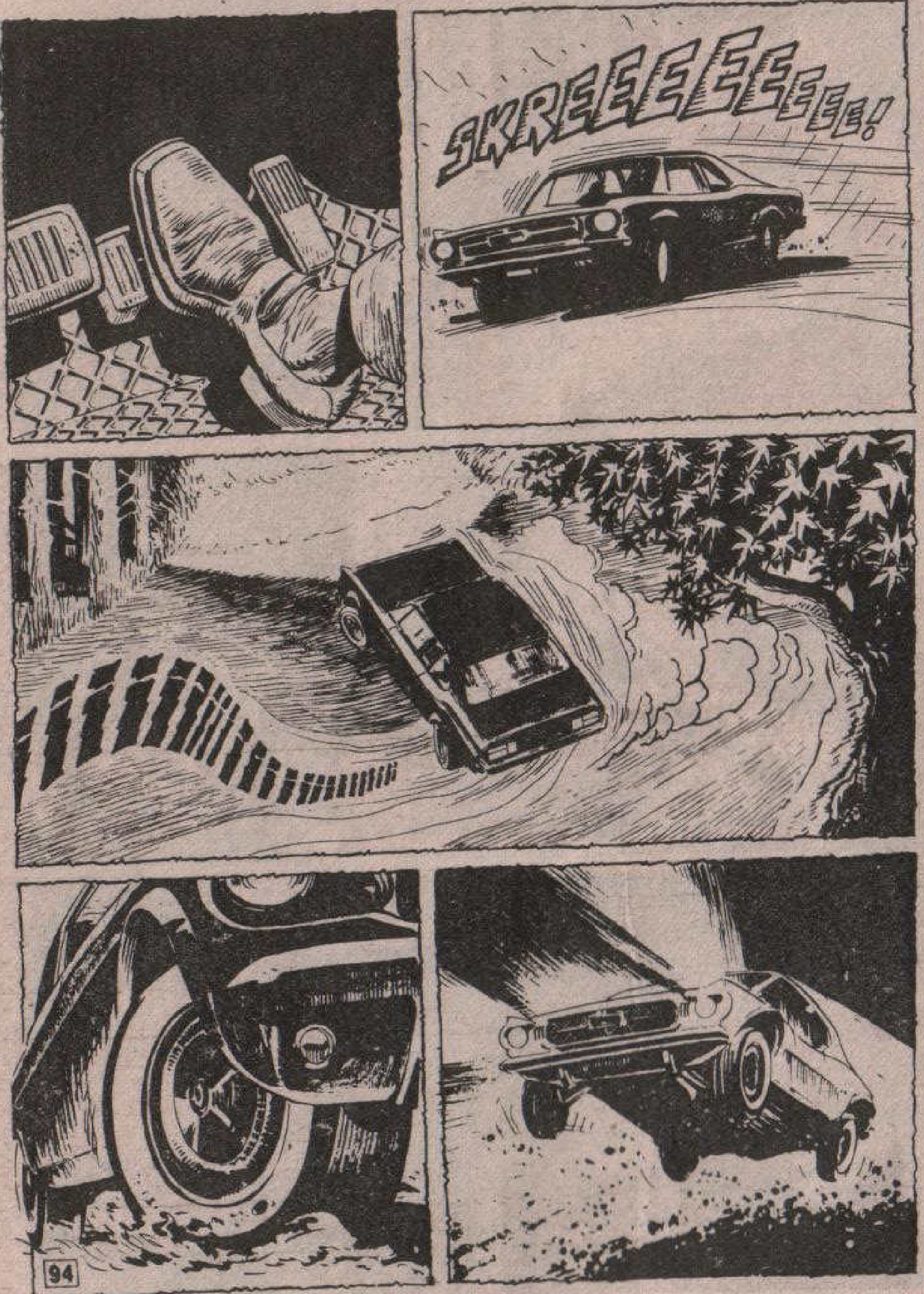
SKREEEEEEEEE!

ZZUMP!
DŽASPERE... JE LI TI DOBRO?
JA...
JESTE... MISLIM DA JESTE...
UZMI NOVAC... NEKOLIKO DANA ĆEŠ OD NJEGA MOĆI DA ŽIVIŠ.

MARTI MISTERIJA VAM ZAKAZUJE SASTANAK ZA MESEC DANA U EPIZODI

BESMRTNA ŽENA

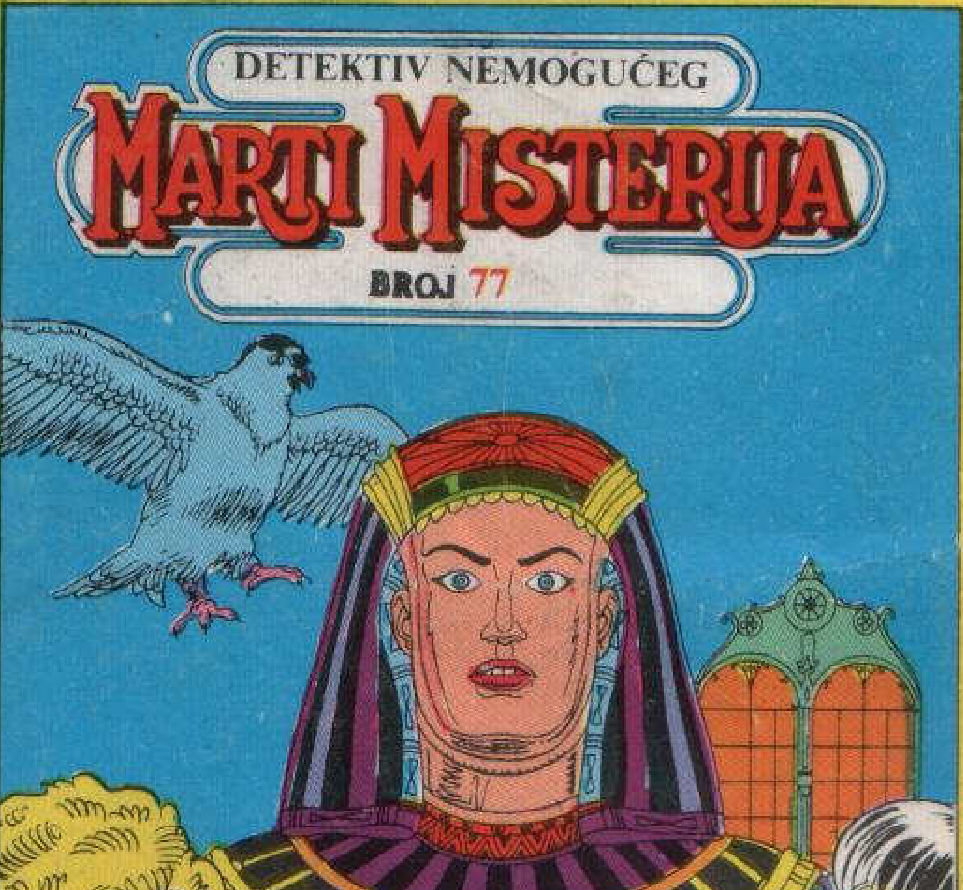

Besmrtna bića koja se ne plaše proticanja vremena. . . život u večnosti, čuvari užasne tajne. . . želja da se napokon umre. . . ne propustite sledeću epizodu

MARTIJA MISTERIJE

BESMRTNA ŽENA

YU ISSN 0353-1260
9 770353 126061